

Ndonde Hamba: Bible for Mark

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Mark

Chapter 1

¹Ogoogo nga mwanzo gwa injili ja Yesu Kristo, amwana jwa Annongo. ²Kama chijijandikwe na nabii isaya, "Nnole, ndenda kwatuma mjumbe jwangu nongi jinu, Jumo apakutarisha ndela jinu. ³Lilove Iya Amundu atenda kema kunyika, nkamilishange ndela ja abwana, Nyoshange ndela ja chave." ⁴Ayohana akaika, kubatiza nyikani na kuhubiri ubatizo wa toba na kuwasambehe dhambi. ⁵Nchi joa ja Yudea na vandu voa via Yerusalemu vakajaunga kwa chave. Vakave wakibatizwa vena pakati lochi Yordani, vakiungama dambi jave. ⁶Ayohana akawala chiwalilo cha manjoja jaga ngama na nkaanda gwa limbendela muchiuno chakwe, na vakave vatenda kulye nzige na vuchi ya kumanyai. ⁷Vakaubiri na kulongela, "Avi jumo Atendenda kuika badala jangu mwenye machili zaidi kuliko nenga, na jakwa hadhi hata ja kukotima pai na kujogola migoji ja ilatu yave. ⁸Nenga nakaabatiza kwa machi, laikini vena apakuwabatiza mwangetu kwa Roho mtakatifu." ⁹Yakavokela pakati machova iyoyo kita Yesu vakaika kuvoka Nazareti ya galilaya, na akabatizwa na Yohana pakati lochi Yordani. ¹⁰Vakati Yesu yakajinuka kuvoka mmachi, vakakola mbingu ite kumegana ndaa na Roho kutuluka pai kunana jave kama njeva." ¹¹Na lilove lyakavoka kumbinguni, mwe nga amwanangu apendwa. Jitenda kulala sana na mwenga. ¹²Kisha mara jimo roho akaalazimisha kujaula kunyika. ¹³Jwakiva nyikani machova Arobaini, kuajigila na shetani. Vakave pamo na akanyama jwa mwituni, na malaika vakaahudumia. ¹⁴Nangoche Baada ja Yohana kukumulava, Yesu vakaika galilaya kujene injili ja Annongo, ¹⁵Vakalova muda guikite, na ufalme gwa Annongo gutevandikila. Tubuni na kuamini pakati injili. ¹⁶Na vakapeta panyenje ja Bahari ja Galilaya, akalola Asimoni na Andrea Anunguna va Simoni vavikujea nyavu jave pakati Bahari, kwa kuve vakave wavuvi. ¹⁷Yesu akalovola, "Inkakange, nkagulange, na mba kuwatendanga wavuvi va vandu." ¹⁸Na mara jimo vakaleka nyavu na kuakagula. ¹⁹Pakati Yesu Chivakajenda kutali kachoko, akavona Ayakobo mwana jwa Zebedayo na Ayohana Anunguna vake; Vakave kwenye mtumbwi vakaalakianga nyavu. ²⁰Mara akaakema na vavala akaaleka atati jave Zebedayo Nnyumba ja mtumbwi na akatumishi vakajaula vakaakagula. ²¹Na pa vakaikanga kaperinaumu. Lichova Iya Sabato, Yesu akajingila kwenye sinagogi na kuajigana. ²²Vakakangacha fundisho lyachave, kwa yenila akave kuwafundishanga kama amundu ambaye vavi na mamlaka na ngava kama waandishi. ²³Vakati gonogwe vakave na Amundu pakati sinagogi lyao chikave na roho ja uwakwa, na kulekela nyenye, ²⁴Vakalongela tutekola chiniki cha kutenda na mwenga, Yesu wa Nazareti? Itekuika kutuamamiza? Mmi kumanyanga mwe mwaaniki mwe ngati mwatakatifu vajika va Annongo!" ²⁵Yesu akaalapila maoka na kulongela, nkotoke na mmoke nnyumba jave!" ²⁶Na ntima gwa kunyakala gwakagwa pai na akavoka kwachave wakati atendakuguta kwa lilove Iya kunani. ²⁷Na vandu voa vakakachaa, Enela vakakonanga kila jumo, "Heje nga nii? Kuajigana jampya Iya mamlaka? Ata huamuru maoka va uwakwa venavo wanamtii." ²⁸Na habari kuhusu venavo mara jimo ikajenela kila mahari nnyumba ya mkoa gowa gwa Galilaya. ²⁹Na mara jimo Baada ja kuvoka panja ja sinagogi, vakajingilanga nnyumba mwa Simoni na Andrea vakiva ayako na Yohana. ³⁰Nangoche amamamkwe vaa Simoni akave agolwike atamwa va chitamwa, na mara jumo vakaalovolenga Yesu haba jave. ³¹Enela akaika, akakamla kwa mavoko, na kwajinula kunani, chitamwa chakavoka kwachave na kujemeka na kuwahudumia. ³²Kimuo hecho pakati liova lijomwike lite kutivia vakaaleta kwachave voa vakave akatamwa au vakakachanga na maoka. ³³Chilambo choa vakakusanyikanga pamo pakati mnwango. ³⁴Akalama twajingi chivapakuve atamwa chitamwa kutalikatalika na kuvua maoka vajingi bali vangaruhusu maoka kulongela kwa ligongo vakaamanywa. ³⁵Vakajimka kundavi na chindema, pakati jakavee tangu luvendu; vakajaula na kujenda mahali pa faragha na vakajopa kokokwe. ³⁶Simoni na voa vakave pamo benavo kuwalolea. ³⁷Vakaapata na vakaalovolela, "Kila jumo atenda kunnole." ³⁸Akaalovolelenga, "Tujendange mahali pngi, panja pakati ilambo jiiitindila, ili naimanye kutangaza kokoo pia. Elo ligongo nakaika pambani." ³⁹Vakakajaula vakapeta galilaya joa, akihubiri pakati masinagogi jave na kuakalapila maoka. ⁴⁰Vene matana jumo vakaika kwavhave. Vakavee kuapomboa vakatindivala majungwa na akaalovolela. Kama intendakupala, Intenakumanya chivatenda mme jwa mbone." ⁴¹Kwasukuma na kia, Yesu achijongola mavoko gave na kwakwa, Akalovolelenga, "Ndendakupala. Mme vakualala." ⁴²Mara jimo matana gwakavoka na bakatenda kuve jwa kualala. ⁴³Yesu akajamuka kwakuakalapila na akaalovolelenga vajaula mara jimo, ⁴⁴Akaalovolela, haakikishe ngalongela lilove kwa joojola. Lakini nnyaule, kuchilangila kwa kuhani, na mmoe dhabihu kwa ajili ya kuatakasa ngati musa vgajingia, kama ushuhuda gwavinji." ⁴⁵Lakini vakajakla na kujemeka kwaalovolela kila jumo na kujenea lilole kupunda hata Yesu vangaimanya kavele kujingila pa ilambo kwa uhuru. Enela vakatama mahali pa faraga na vandu vakaika kwaachave kuvoka kila mahali.

Chapter 2

¹Pavakavuja kaperinaumu Badala ja machova kachoko,Ikajoanika kita akiva kwachakwe. ²Vyandu vajingi sana vakivanga vakusanyikinga papala tangavee nafasi kele,nga jenijela ja penipala pa nyango na yesu akalovola lilove kwa chavenji. ³Lichova Baadhi ja vandu vakaikanga kwa chawe vakanletanga mundu jwakiva amepooza:vandu nncheleche vakivanga vapatinge. ⁴Pavakivanga valepelinga kwavandikila kwa ligongo lya umauti gwa vandu,vakavoanga paa pakivanga vaotolininge mwimbila,vakatulunga chindanda,chichivile mudujwa apoize avina agolwike. ⁵Pajiweni imani jakwe,Yesu akakongolela mundu jwapoize,"Mwanaanga,dhambi jinu jitekusamewa". ⁶Lakini baadhi ja akaandishi vakivana vatamitinge papala vavikonyananga muntima mwavinji, ⁷"Akombolaje mudu hojo kulongela henela?Vatendakufuru!Gani jwapakombola kusamehe dhambi pangakuvee Nnongo jika jakwe?"⁸Mara Yesu imanya muntima jakwe chivapetulinge vavikufikirianga mutimajavingi javingi akachinavene.Akakongolela,"Kwani mbona ntenda kufikilianga henela muntima jinunchi?"⁹Lya lyambone zaidi kulongela kwa mundu jwapoize,"Dhambi jinu jitekusamehewa au kulongela Nnyeme ,ntole chindanda chinu,na Nneyende?"¹⁰Lakini ava ngwetu vaimanyange kuve ojo mwana jwa adamu atekola mamlaka ga kusamehe dhambi ja padunia,avekwangongolela jonijola jwapoize. ¹¹Ndenda kunkonkolela mwenga,Nnyeme ntole likai linu,na nyaule kunyumba jinu. ¹²Akajema na mara jimo akatola likai lyakwe,na akajaula panja pa nyumba ja kila mundu,Na henela wowa vakakangachanga na kumpekea Nnongo utukufu,Na kulongela"Ngo chitukombole Hopo kulivona hele lijambo kama helehele." ¹³Akajaula kavele panyenje livele na umati goa gwa vandu kuika kwa chakwe na kwafundishanga. ¹⁴Pakiva avikupeta twamona lawimawana jwa alfayo atamite papala sehemu ja kukusanya kodi na kwa kongolea"Nngagule"Akajema na kukagula. ¹⁵Na vakati Yesu pakiva avikupata chakula pa nyumba ja lawi,Wakusanyanga kodi vajingi na vandu va dhambi vakivanga kulye na Yesu na vanafunzi vavinji kwa kuvee vakivanga vajingi na vena a Nkwetu vakakagulanga. ¹⁶Vakati akaaandishi venavo vakiva mafarisayo,pavaka mwonanga kita Yesu akia avikulye na vandu vajingidhambi na kukusanyanga kodi ja vandu wenye dhambi?"¹⁷Wakati Yesu pakajoa Henela akakongo ngolenga."Vandu vavavilinge na Afya pakati yega ngapala Tabibu.Na vandu akatamwa jika helo vatenda kumpala.Nangai kivakema vanda va haki lakini vandu vene dhambi." ¹⁸Vanafunzi va Yohana na mafarisayo vakiva akajinga,Na baadhi ja vandu akakaikanga kwachave na kwakongolela,"Kwa ni mbona wanafunzi Yohana na mafarisayo kutava,lakini wanafunzi vanga ngatavanga? ¹⁹Yesu akakongolela,"Bo nkauhudhuria harusini ntendakombola kutava pakati Abwana harusi tangu va kiva pamo na mwenga? Kwa hela hela Abwana harusi vakiva tangu havile pamonchi na ngakombolanga kutava." ²⁰Lakini machova gatendakwika vakati Abwana harusi pachivawowaje kwa ve,na pakati machova hago vapakwatava. ²¹Jwakwa mundu jwakutavikana chipande champya cha ngovo kwenye chila cha lianjala,kupakuvee lianjala lipakutatakuka kuvoka lenelyo.Champya kutatakuka pakati lianjala na pangi chiraka chipakutataka kuve lianjala na kupakuvee kupapuka gwamba. ²²Jwaka mundu jwakulekela Divai jampya mulikopo lyangambone ,na pangidivai ja mpya jipakupapula makopo goa gavele divai na makopo gapakuova.Badala jakwe,mmmke divai jampya pakati makoo jampya." ²³Katika machova ga sabato Yesu akapeta kwenye baadhi ja migonda na wanafuzni vale vakachokolanga kutola baadhi ja maache ga ngano. ²⁴Na mafarisayo akaakongolela,"Nnolange kwa chiniki vatenda kutendanga chileve chenecho cha kinyume cha sheria pakati lichova la sabato?"²⁵Akakongongolela,"Mwangasoma chenichela chatei Daudi pakiva pakati kupala na njala-venavo pamo na vandu vavakivanga pamonchi?". ²⁶Machova gajaulaje pakati nyumba ja Nnongo wakati Abiathari pavakiva kuhani nkolongwa na akalye mkate gugukavekwa Nnongi-venavo vakiva kunyuma ja sheria ja Mundu joujela kulye gwangukuve makuhaani -na akapanganga hata baadhi ja venivala vavakivanga pamonchi?"²⁷Yesu akalongela,"Sabato jikate ndekwa kwa jili ja vanadamu,nga vanadamu kwa ajili ya sabato. ²⁸Kwa henela,Mwana jwa Adamu ni Abwana,na Hata nga kwa Sabato."

Chapter 3

¹Na kavele vakajingila Nkati sinagogi na pienipala pakavee mavoko ukapooza. ²Baadhi ja vandu vakavee vakakagula kwa vakakagulila kwa likaribu kulola kwaoponya lichova lya sabato ili ngati vashitaki. ³Ayesu akalovolela mundu vene mavoko akapooza, "Nyinuke na nyeme pakati ya umati ogo." ⁴Kisha akawalo volelanga vandu, "Boo ni halali kutenda litendo jema lichova ya sabato au kupanganya gangave haki kuokoa maisha, Au kwakoma?" Lakini vakaigala jii. ⁵Vakalolekea kwa lilaka akiuzunika kwa ligongo ja kulimbaja miyoyo jinu, na akalovolela venivala mundu, "Mwanyooshe mavoko gwinu," Akalamianga na Yesu akalamianga mavoko gave. ⁶Mafarisayo vakajenda panja na mara vakatenda pamwe na maherode chidi jakwe ili kwakoma. ⁷Ligongo Yesu, pemwe na akanafunzi gwake, vakajenda baharini, umati mkolongwa gwa vandu vakakagula vakavoka galilaya na uyaudi ⁸na kuvoka Yerusalemu na kuvoka idumaya na mnonge ya Yorodani jirani pa tiro na sidoni, umati mkorongwa, ukajoweneka kila lichova akichitenda, vakaika kwachave. ⁹Na akalovolela wanafunzi jwake kuchandaa mtumbwi mchokochoko kwa ajili jave kwa ligongo ja umati ili kija vasonga. ¹⁰Kwa kuwa vakaponyanga vajingi, ili kila mundu akiva na mateso vakiva na shauku kwaikila vakamule. ¹¹Poapala roha hakaa kwa vakavonanga, "vakagwenganga pai mnongi gwakwe na kuguta." ¹²Aliwaamuru kwa msisitizo wasifanye ajulikane. ¹³Fakajaula kunai ya mlima, na vakaakema vakaapala, na vakajaula kwachave. ¹⁴Vakahagula kumi na ivele (vakakema mitume ili ngati mwenga pamwe na vamanye kwatumia kuhubili, ¹⁵na kuvee na mamlaka na kuve na mamlaka ya kuvua maoka. ¹⁶Na akahagula kumi na ivele: Simoni, akaapee liina lya Petro, ¹⁷Yakobo mwana jwa Zebedayo, na Yohana Anunguna vake Yakobo, vakape liina la Bonagesi, vao ni, vana vangurumo, ¹⁸na Andrea, filipo, Barthomayo, Mathayo, Tomaso, Yakobo mwana jwa alfayo Thayo, Simoni mkananayo. ¹⁹na Yuda Iskariote, vakiva vakamsaliti. ²⁰Kisha vakajenda Nnyumba, na umati gwa vandu vakaikanga pamo kavele, ligongo vakotokuma imanya kulyee hata mkate. ²¹Familiaa jave vakajoanga jenejo abari, vakajenda kuwakamula, kwani vakalongela, "Vategorokwa na akili." ²²Vakujandikanga vakaikanga kuvoka Yerusalemu vakarovola. "Vatekupagawa na Belzebuli," kwa mtawala wa maoka vaka voa maoka. ²³Yesu vakakema kwashave na kulongela nane kwa mfano, jinsi gani lioka vakaima kwavoa lioka? ²⁴Kama ufalme anaugawanyike gwene, ufamle gonogwe ngamanya kujema. ²⁵Kama nyumba jikametulana jivele, nyumbe jene ngamanya kujema. ²⁶Kama lioka vakajinuka kinyume jinu mwavene na kumetulana, ngamanya kujema, na vapakuvee vaikite mwisho gwake. ²⁷Lakini vakwa hata jumo vakuimanya kujingila nkati ya lijumba lya mundu mwenye machili na kujiva ileve yave bila kwa tava vene machili kwnza, na kisha kukusanyanga chikati nyumba. ²⁸Kweli ndendakwa lovolelanga, dhambi yana ya vandu ipakumwasameangia, pamo na kufuru ambazo vata mkanga, ²⁹Lakini jwajola achipapala mkufuru mtima mtakatifu vapakwa sameha kamwe kamwe kamwe. Bali vanaatia ja dhambi ja milele." ³⁰Yesu akalovola kwa ligongo vakiva vakalongela, "Anamtima kunyakala." ³¹Kisha Anyongo vave na Anunguna vave vakaika na kujema panja. Vakamtuma mundu, kwa kema. ³²Na umati gwa vandu gukavee ukatama pakati vena vakalo lovolela, "Anyongovave na Anunguna ykwe vavi panja vatenda kunnolea mwenga." ³³Akajangula, "Gani Anyongo na Anunguna vangu? ³⁴Akalolekea vakavee vatekutama vatekwatindilla, na kulovola, "Nnole hava ni Anyongo vangu na Anunguna vangu! ³⁵Voavala vapakutenda mapenzi ga Nnongo, mundu joa ni Anunguna vangu, na Anyongo vangu."

Chapter 4

¹Vena vakatanduva nyenge ya bahari.Na umati mkolongwa gukakongana na kutindiavala,vakapingila mkatii ja mtumbwi kubahari,na kutama.Umatii goa pakavee nyenje mwa bahari ufukweni. ²Na kwafundishanga ileve ijingi wamfanonji,na kulovola kwinunju mafundisho nji gavangi.³Nnyo wekange,akajenda kupanda. ⁴Akajenda kupanda Baadhi ja mbeju zikagwee ndeela,na ijuni vakaikanga vakalyenganga. ⁵Mbeju yengi zikagwee kwenye liganga,pamba kuvee na utopi nyingi.Mara ikajoma,kwa ligongo yangavee na utopi va kutosha.⁶Lyakini lyova lichomwire,yakawinyala na kwa ligongo yangavee na migoji vakajoma. ⁷Mbeju yengi yakagwela pakati ya miiba muba yengi ikaavandikila,na hangapapa matunda goagala.⁸Mbeju yengi yakagwela kuutopigwa kualala na yakaogola matunda pakati vakavee na kujonjocheka,Yengi yakapapamara thelathini mno,Na yengi sitini,Na yengi mia". ⁹Na akalovola,joajela vana machikiloga kujoa,na vajoe"¹⁰Yesu akavee jika jave,vena vakiva karibu jave,navena kumi na ivele vatekwakonya kuusu mfano. ¹¹Akalovola kwaachave,"Kwinu"Kwaachinu ntekupegwa siri ya mfarume ya Mnongo lakini kwavakavee panja kila chileve ni mfano, ¹²Vakalolanga elo vakalola,lakini ngalola,vatenda kujoananga na kujoa,lakini ngeelewanga,ama enela vakageukile na mnongo akasaminge."¹³¹⁴Na vakalovola kwaachinu,"Bongaelewanga mifano Hogogo?Mpakakuimanyanga kuelewanga mifano yengi?"¹⁵Mpanzi akapanda lilove. Baadhi javenji vakagwenganga nnyenje mwa nndela,pena lilove lika pandwa na kujoananga,lene lioka likaika na likatola lilove lyakapandwa nkanti.¹⁶Baadhi jao vakapandikwa kunani ja muamba,ambao vakajoanga lilove,kujomboteka kulipokelanga kwa Furaha. ¹⁷Na vanga mikega jowajela nyumba jao,ugongo uvumilia kwa muda mjijipi.ihalo tabu na kuchumbuana vipakuika kwa ligongo la lilove,ligongo kuchikavanduka.¹⁸Navangichi nivenivakapandwa pakati biiba.Vatenda kujonga lilove. ¹⁹Lakini kuchumbuananga ya Dunia,kutembananga gwa mali,Na tamaa ga mambo gagi,hujingilanga na kusongamana lilove nakulepela kupapa matunda. ²⁰Kisha kita vena ambao vatepandwangwa pena pa utopi gwa kualala.Vatenda kujoanga lilove na kupokela ga na kuveleka matunda:Baadhi Thelathini,na baadhi sitini na Baadhi mia moja."²¹Yesu akawalovolelanga,"Bo mwe nntendakuleta nkati ja nnyumba na kujiveka paipa chikapu,au pai pachindanda"? Nnete nkati na kuchiveka kunani ja kiwango. ²²Kwaivile chakwa choachela chakuchii ya changa kumanyika,na jakwa siri ambayo jangavekwa pandaluvanja. ²³Vavile vene machikilo ga kujoa!"²⁴Akavalovolenga,"Mvange makini kwa gena mkajoanga,kwachenechipimo mpemochi,ndicho chimpakupe mwanga,na ipakuongozwa kwachinu. ²⁵Kwa ligongo vena vakivanganacho,vapa kupokela zaidi,na vena vangalikuana cho,kuvoka kwa chinu vipakutolengwa hata yenyela vakivanavo."²⁶Na vakalovola,"Ufamle gwa Mnongo hutekumegwana na mundu vaa palite mbeju pakati utopi. ²⁷Vakagoloka kilo na kujimka kundavi,Na mbeju ikaipuka,na kola,ngaimanya kuchivokela. ²⁸Dunia huvoa mbeju yene;kutanduva maamba halafu maua,halafu mbeju ikakomala. ²⁹Na pakati mbeju ipakola ibewite mara kuupeleeka mundu,kwa ligongo mauno gawadie."³⁰Naakalovola,"Nnenganie ufalme gwa Mnongo chileve gani,au mnanganie mhano gani ga kulongela?"³¹Ni kama mbeju ya haradali,pena ikapandikwa ni ichokochoko sana kuliko mbeju yoapaduniani. ³²Hata pakati jipandikwa,Jitenda kola na kuvee jikolongwa zaidi ja mmela yoa ya Bustani,jiifanyika matawi makolongwa,hata juni ya mbinguni ngaimanya kutenda iyota pa iyeka jave."³³Kwa mifano ijingi ikafundisha na ikolovola lilove lyao kwakadili vakanyanga kuelewa, ³⁴Na kulovola Naoo bila mifano.Laki ni pakati vipakuvee jika jove,akavanzi yave. ³⁵Pakati lene lichovya,pakati pa kimuo kuikanga,vakalovola kwaachave,kwachave,"Tujende upande gwa pili." ³⁶Pena vakalekanga umatii,vakaatola Yesu.Gono wakati vakavee nyumba ja mtumbwi.Mitumbwi yenga ikave pamo nave. ³⁷Na mbongo mkali gwa Tholuba na mawimbi ga kavee gakajingila nkati ja mtumbwi na mtumbwi ukave gukatwelela. ³⁸Lakini Yesu vene vakavee pa mashariti vategoloka pavii lochi,la vakajimua,vatendakulonge longelanga,"Mwalimu,ngatujali twenga tutenda kuwee?" ³⁹Na vakajimuka akananikia mbongo naakailovolela bahari,"Jivee shari na amani"Mbongo ukakoma,na kukavee utulivu mkolongwa. ⁴⁰Navakolovola kwaachave,"Kwanini mtendakujogopa?Bo mwanga imani Bado?" ⁴¹Vakatwelelanga lipamba mkolongwa nkati jao na kulongelanga vena kwa vene,"Vena gani kavele,kwa ligongo pena mbongo na Bahari vya utu?"

Chapter 5

¹Vakaikanga mpaka upande gwa bahari,pakati mkoa hwa gerasi. ²Na chafla vakiva Yesu pavapititaje kuvoka panja ja ntumbwi,mundu jwa kiva na ntima gwa uwaka akaika pakati pa makaburi. ³Mundu hojo akatama kuimakaburi.Jwakwa jwanga kombola kuivila muno jwakwa hata kwa migoji. ⁴Vakiva vatavite wakati jengi kwa pingu na migoji.Akaeketa migoji na pingu jakwe vakajieketanga.jwakwa hata jumo jwakiva na machili ga kwa shinda. ⁵Kilo na muhi akiva kumakabuli na kuitombi,akaguta na kueketa ela mwene kwa maganga ga kutema. ⁶Pavamwona Yesu kwa kutalika,Akavutulika kwa chakwe na kukotima nnongi jakwe. ⁷Akaguta kwa lilove likolongwa,"Mpakundenga niki,Yesu,Amwana nava Nnongo ju mi nnani kwa kutali ka?Ndenda kumpoamboa kwa Annongo vene,nkotokuneka." ⁸Kwa kuve vakakongolela,"Mwavoke mundu hojo,mwenga mwantima awaka." ⁹Na akakonya"lina linu mwaganiki?"Na akajangula,"Lina lyangu a legion,kwa kuve tuvivajingi." ¹⁰Alimihi kave na kave vakotokwapekanga panja ja mkoa. ¹¹Penapo likundi likolongwa lya magorove lakiva livikulye panani litombi. ¹²Helahela vakasihi,vavikulongelanga,"Tutume kwa ligorove tujingile nkati jave. ¹³Henela akaharuhusunji;ntima hakahakwanji vavakavokanga na kujingila nkati ja ligorove,na vakavutukilanga pai pa litombi.mpaka kubaharini,na kuvandikia magorove elfu ivele vakati vilanga bahariini. ¹⁴Na venivala vavakivanga vavikulilia ligorove vakavutukaka na kuwoa taarifa ja chichipitile pakati pa kunjini na pakati chilambo pakati vandu vajingi vakavokanga kujaula kulola chichipakuvokela. ¹⁵Penapo vakaikanga kwa Ayesu na vakamwona mundu jwapoganike na lioka jwakiva na lijeshi atamite pai,vawekitinge na akiva pakati lunda jakwe jambone nevengwendu vakajogopanga. ¹⁶Venivala vavakiva valolitinge chichipitile kwa mundu jwakiva apoganike nalioka vakakongolelanga chichipitile kwa chave hela kuhusunji ligorove. ¹⁷Navena ngwetu vakachokolanga kumsihi avoke pakati nkoa gwake. ¹⁸Pakiva avikujingila nkati ja ntumbi,mundu jwapoganike na mahoka akansihi kwamba ajaule pamojakwe. ¹⁹Lakini hangaruhusu,lakini akakongolela,"Nyaule kwa Achinu jinu na kwa vandu vinu,na nkakongolelange chivantendilinge Abwana,na mpua gwampile. ²⁰Helo akajauka na kuchokola kujenea ileve ikolongwa venavo Ayesu Atendite kwa achakwe pakati dekapoli Atendite kwa achakwe pakati dekapoli,na kila jumo akakangacha. ²¹Pakiva Ayesu pakajomboka kavele upande gongi,nkati ja nyumbwi,umati ngolongwa gukakongana kwatindila,pakiva panyenje ja bahari. ²²Na jumo jwa akiongozi va sinagogi,vavakahema yairo,vakaika,na pakamwona,akagwee pa makongono jave. ²³Akansihi kave vele na kavele,avikulongela,"Abinti jangu achokochoko atendakuvandikila kuwe.Ndenda kumsihi,ihike na mmekemavoko ginu panani pave ili venavo vakombole kupata afya ja kutama." ²⁴Henela akajaula pamo nawo,na umati nkolongwa gukankagula venavo vakasonga kuvandikila vakaatindilanga. ²⁵Pakiva na aikege venavo miai jave jakiva vivikuwoka kwa yaka kumi na ivele. ²⁶Vatekutesekanga kwa kutosha pai ja matibabu majingi na akatumia kila chileve chakivanacho.Hata henela hanga saidika kwa chouchela.Lakini badala jake akapunda kuve na halijangambone. ²⁷Akajoa bahari kuhusu ayesu.Henela akaika kunyuma jakwe.Pakati avikujenda nkati ja umatii,na enela akalikwa ngovo jakwe. ²⁸Kwa kuve atekulongela,"kama anakwaite ngovo jakwe tu,mbakuve naminite." ²⁹Pavakakwaa,kuvoka miai kukajoma,na akachivona pakati yega jakwe kwamba akaponya kuvoka kwa mateso gave. ³⁰Na ghafla Ayesu akagundua nkati jakwe mwene kuve machili gavokite.Na akatendevuka hokoko na hokoko pakati umati gwa vandu na kukonyona,"Gani jwakwahite ngovo jangu?" ³¹Wanafunzi vave akakongolela,nitenda kulola umati gonogwe gutekundindila na kundindila na mwenga ntendakulongela,ganiki jwangwaite?" ³²Lakini Ayesu akaloka hokoko na hokoko kulola venavo vavakiva vatendite henela. ³³Akege,anavaimanyi chichipitile kwa chave,akajogopa na kutetemeka .Akaika na akagwee pa,Nnongi jakwe na kwakongolela ukweli goa. ³⁴Akalongela kwachakwe,"Binti,imani jinu jintendite mme mwakoto.Enyaule kwa amani na vamponye kuvoka kwenye chitamwa chinu." ³⁵Pakiva avikutindila baadhi ja vandu vakaikanga kuvoka kwa viongozi wa sinagogi,vakikulongela,"Binti jwinu ajomwike kwa niki lyendelee kwachumbua amwanalimu?" ³⁶Lakini Ayesu pavakajoa chileve chivaka longela,akakongolela akiongozi va sinagogi,"Nkotokujogopa namini tu." ³⁷Jwanga harusi chouchela kulongana navo,Gwakuvee Apetro.Atakobo,na Ayohana,Anung'unavave Ayakobo. ³⁸Vakaikanga kaja kwa viongozi wa sinagogi na henela Akavona fujo,kuguta kujingi na kuomboleza. ³⁹Pavakajingila kaja,akakongolenga "kwa ni mbona nntekusikitikanga na mbona nntendanga kuguta?Mwana jwanga we bali atekugoloka." ⁴⁰Vatekuwekanga,lakini Angwetu akawoa woa panja,Akatola atati na mwana na amana na venivala vava kivanga pamo nawo,na akajingila nkati mwakiva mwana. ⁴¹Akamtola huvoka lwa mwana na akakongolelanga,"Talith koum,"Venavo na kulongela,"Binti nchoko choko,ndendakungolela nyimuke. ⁴²Ghafla mwana akajimuka na kujenda(kwa kuve akiva na umri ja yaka kumi na ivele).na ghafla vakakamulikwanga na lipamba likolongwa. ⁴³Akaamu kwa machili kuve jwakwa joujola atenda kupalikwa kuimanya kuhusu lyengo.Na akakongolela vampangange jonijola binti chakulya.

Chapter 6

¹Ngagufafoka kujaukumjini kwafenji,na akawanafunzi fa fenji ngagufagagulaka. ²Sabato pajikaika,fakajemeka kufundisha muifi sinagogi.Fandu fajingi fakanjoanga gagufakanga changa .Gagufalofolanga,"Fapatite koji aga mafundisho Aga?"fatendite fo eje miujiza kwa mafoko gafe?" ³"Bo hafa gafa fenifala aselemala amwana fa amariamu na nnuguna jwafe akini Yakobo,Yose,Ayuda na Asimoni?Bo akadada fafe gafa fa Tamanga pa papa pamo na twenga?"Fangafuraishwanga na Ayesu.⁴Ayesu ngagufalofolelanga,"Kwa peta nabii gakosa kuheshimia kuheshimia ila pa chilambo na mmiongoni jafenji na akanugunafafe na nnyumba jafe". ⁵Fangakombola kujijenda miujiza penapo,eakafekenga mafoko akatamwa fachoko akaponyeshanga. ⁶Fate kwakanjanga mumo kwa ligongo lyangakuamini kwavenji alafu gafaitembelea ijiji ya ifandikile ga gwajigana.⁷Gagwafakemanga wanafunzi kumina ifele gafajemeka kwatumanga fafelefafele.Fakapenganga panani ja maoka mahakwa, ⁸na kwaamulianga fa kotokutolanga chowa chela pafajaulanga fatolange himbati tu.Fakotokutolanga nnkate,walankoba,wala ela pachiwindo; ⁹Ipalikwa fawalange ilatu,ngafa kanzu ifele.¹⁰Gagufalofolanga,"Nyuumba yowa jela jimpakujingilanga,ntamange pena mpaka pachimmokangaje. ¹¹Na chilambo chowachela anachimwapokelange hopo wala kwajowa nikianga,mmokange kwa chafenji,Nkugundange lutukunda lwa makongono ginunji ife ushuda kwachachinunji."¹²Fena Angota ngagufajaulanga fafi kutangazanga fandu fatubunji na kuleka dhambi yafenji. ¹³Fakaga fenganga maoka gajingi,na fakapakaanga mauta akatamwa ngaya ponanga. ¹⁴Afalme Aherode pafakajoa genago,pa kufe lina lya Ayesu litekumanyikana muno,fanginji fakalongelanga,"Ayohana ambatizaji fatekuyoka na kwa lene ligongo elyo,Genaga machili ga miujiza jijitenda liengo nkati jafe". ¹⁵"Baadhi yafenji gagufalongelanga,hafanga aeliya" Tangu fanginji ngafalongelanga,"Hafafa ga nabii famo na fafala Achinabii fa lolo."¹⁶Igala Aherode pafakajoa genaga ngafalongela,Ayohana,fanga eketa mutwe Fayoit. ¹⁷Pa kufe Aherode fene fatekulagia fakamulwe na fakatafa muligeleza Ligongo lya Aherode (anufa akaka fafe afilipo) Pa kufe fenafo fatekwolombila. ¹⁸Pa kufe Ayohana fatekwalofolela Aherode,ngafa yammone mwalombele aikege fa akakafinu."¹⁹Igala Aherode pajemeka kuchimwa faka pala fankome,ga fangakombola, ²⁰Pa kufe Aherode fatekunyogopa yohana fakaimanya kita fafafi na aki amundu antakatifu,na fakalekanga kwa ukoto.Pafakaendelea kwajoanikianga fate kuuzunika munuo,Igala fate kuangalala kwajoanikia.²¹Ayakaikila mpelo gwakwe pena if andikile linjofa lya kufelekwa Aherode nga gwafaandalianga amofisa fafenji karamu,makamanda na viongozi fa kugalilaya. ²²Penapo Abinti fa Aherodia ngagufa jingila na kuna Nnongi jafenji,Gagufafuraisha Aherode na akageni fafakatamanga pa chakulya cha kiumo.Penapo amfalme ngafalofolela Abinti,nyope chowachela chimuchipala nenga mbakumpekea. ²³Ngafalapila na kulongela chowachela chimpakunyopa,mbakumpekea,hata nusu ja ufalme gwangu."²⁴Ngagufafoa panja ngagufakonya amama fafe,"Nyope niki"Ngafalongela,"Mutwe gwa Ayohana ambatizaji."²⁵Ngafajingilila guna kamo kwa mwenye ngafajemeka kulongela,"mbala mbekee nkati ja sahani,mutwe gwa Ayohana ambatizaji."²⁶Amwenye fatekusikitiswa muno kwa ligongo lya chilapilo chafe na ligongo lya akageni,Fangakombola kwakanila kujopa kwafe. ²⁷Bai Amwenye fakatuma askari kati ja walinzi fafenji na kwalagianga fajaulange faletelange mutwe gwa Ayohana amlizni fafakajaula kwaeketa mutwe fafi muchitafo. ²⁸Gagufaguleta mutwe kwafe musahani na kwapekea Abinti,na Abinti afo gagufapekea anyongo fafe. ²⁹Wanafuzni fafenji pafajoininga genago,fakajaulanga kutola yega jakwe na kujaula kuchika kulikabuli. ³⁰Akamitume,ngagufakusanyikanga pamo nnongi jaa Yesu,ngafakongolelanga ifateilinge na ifafundishinge. ³¹Fenafo ngagufalofolanga,ikange mwakachifene papafi pa jika na kupomole la kachoka" fandu fajingi fateilaku ikanga na kufoka fakifa fangapatanga nafasi ja kulye. ³²Gagufakwelanga mashua ngagufajaulanga sehemu ja faraga jika jafenji. ³³Igala gafafonanga fafikufokanga na fajingi gagu famanyanga,ngagufafutukanga pamo foa kwa makongono kufoke ilambo yoa na fena angota ngagufaikanga kabla jafenji. ³⁴Pafakaikanga kumwani,fakagufona nkutuli nkolongwa gagufaulumianga,pa kufe fakafonanga aninga ngoondolo yangali kufe na anchungaji.Gagufatama kwajigananga ilefe ijingi. ³⁵Paupundita muno muda wanafunzi ngafaikalilangate ngafalofolelangaje,pambani mahali pajika na muda kujafwile. ³⁶Mwatafukange fajaulange ilambo ifandikile na ijiji kwa kupala fachiemelelange chakulya"³⁷Igala gagufajangulanga fa fikulongela,mwangwetu mwapengane chakulya.Ngagufalofolelanga natukombolaje kuja ula kuemela mikate jijifi na thamani ja shilingi mia mbili na kwapenganga fafangota fala?" ³⁸Nga falofolanga,"Mwana mikatenji jilengwa?nnyaulange nkalolange."Pafakapatanga nngagufalofolela,"Mikate hano na omba ifele."³⁹Ngafalofolelanga fandu fatamange pananija mahamba mabee. ⁴⁰Ngagufatamikanga makundi makundi ga mamia kwa amsini. ⁴¹Gagufatola mikate hano omba ifele.na kulola kunani,ngagufaibaliki ngagufapenganga fanafunzi fafenji Nnongi ja umati.Ngagufamega omba ifele kwa fandu foa. ⁴²Fakalenganga foa mpaka fakakolanikanga. ⁴³Ngagufakusanyanga ipande ya mikate iigalile ngaguyatwelela ikapu kumi na ifele,ela ela na ipande ya omba. ⁴⁴Fakifanga akinababa elfu tano fafa kalenganga mikate. ⁴⁵Ngagufalofolelanga fakwelange mmashua fajaulange pangi,mpaka

kubethsaida,penapo fena fafikwatafukanga makutano ga fandu. ⁴⁶Pafa fokitangaje ngagufajaula kwitombi kujopa. ⁴⁷Paikaikila kimuo mashua jafeji ngafale kelanga ngonogwe gufi pakati ja bahrina fenafo fenafo fakifa jikajafe papafi pajomo. ⁴⁸Fatekwafonanga fafikulaganga fafikupotanga makasia pa kufe gwatekwaifilanga.Pa jikafandikila kundafi ngagufajaulilanga,fafikujenda kunani ja machi fakapala kwapetanga. ⁴⁹Igala pafaka fonanga fafikujenda kunani ja mahi,ngagufafenganga na lipapa faganikianga liimwi hata fakapotitinge nyenye. ⁵⁰Pa lufe fakammonanga fakifanga na lipapa.Nagufalongela nafonji gagufalofolelanga,"Mmengange majasili nenga fenafo nkokufenganga na lipapa. ⁵¹Ngagufajingila nkati ja mashua,upepo ngagugwaleka kujoanika na fena angota ngagufabkanga changa muno. ⁵²Igala fakifa fangaelewanga maana ja mikate jela,pa kufe lunda lwafenji lwakifa ngafa lwa kuimanyamuno. ⁵³Fenangota pafajombukanga kugambo,fakaikanga pai ja genesareti mashua ngagujalekela nanga. ⁵⁴Pa fakaikanga pai ja mashua,ngagufa mmanyanga. ⁵⁵Ngagufa futukanga kupeta kulofola chilambo choa ngagufajemekanga akatamwa kwa machela kila pafajoanga kita fatenda kuika. ⁵⁶Anafajingile popala pachijiji,Au pajini,fakafekanga akatamwa papafi na soko ngagufajopanga fa kondekeange fakwahange pa lipendano la lifazi lyafe foa fafakankwaanga fakalamianga.

Chapter 7

¹Akamafarisayo Baadhi ja akaandishi venavo vakivanga vaumitinge kuyu salemu vakakusakanga kwa atindila venavo.²Navakalolanga kuvee Baadhi ja wanafunzi vave vakalyanganga mikaate kwa mavoko najisi,elaela vanga joa. ³(Kwa akamafarisayo ja wayaudi voa ngalyanganga mpaka kuwa mavoko gavinji maa,vatendanga kamu lilanga utamaduni va akanota.Vakati. ⁴Akamafarisayo pavavuja kuvoka maali pa soko,Ngalyanganga mpaka vajogange kwanza.Na pakavee shelia shelia jeengi elaela vatenda kagula sawasawa,ikavee pamo kujoa ikombe,sufuria,yombo ya shaaba atachitengu yaitumika pakati pakulyiee.)⁵Amamafarisayo na waandishi vakaakonya Ayesu,kwa niki wanafuzni vinu ngatamanga kulengana na utamuduni ja akamoota,kwanini vatendanga mikate panga kua mavoko?"⁶Lakini mwenga vakankongolela,Aisaya vatekutabili kuusu chiniki kuganikia,vakajandika,vaandu ava vatendakueshi,vakajandika.Vaandu ava vatendakueshimu kwa kangwa jave pa mtima gwave jivi kutali nanenga. ⁷Vatenda kundendela ibada yanga mbone.Vatee kufundihanga shelia mwanaadamu.⁸Mtekulekanga sheria ja Annongo na kamulila kwa chindema utamaduni kwa mwanadamu."Kama mapokelo gave." ⁹Na vakalovola kwa achave,mtkekukana amuli ja Annongo na kamulila chindema tamaduni ja amwanadamu jitu! ¹⁰Kwa kuvee Amusaa vakalohengela kwa eshi atati vave na Anyongo vave na venaavo vavalongela mabaya juu ja atati vave au Anyongo vave akika vapakuwe."¹¹Igara mtenda kulongelanga kama amundu vatenda kulongela kwa atati vave au anyongo vave.Msaada goagora venavo mkapokilee kuvoka kwa achanguni hazina ya hekalu,"(heneela iga kulongera kita ivokite kwa Annongo)" ¹²pena ngaaluusu kutenda chileve choachela kwa ajili ja atati au Anyongo vave. ¹³Mtenda kutenda amri ja Annongo kuve iyoyo kuleta utamaduni gwisu.Mambo gajingi jinsi jintendanga."¹⁴Vatetekwa kwa akemanga kavele na kwaakongolelanga mimoa kiane neenga mwangwetunji, voa elewanga. ¹⁵Chakwa choachela chakuvoa panja ja amundu chichikomboleka kwa nyakaa vaaandu kuchijingila kwa achave. Bali chelachela chichi nchafua mundu pachijingila kwa achave bali choa chela chicha voka amundu nga chichaanyakaa. ¹⁶(Elewe:ogomsitali ogo kama amundu voavala vana machikilo ga kujoanikia,Na vajoe"Mmiopo mmiopo mukumbukumbu jalolo).¹⁷Ayesu vaakaalekanga makutano na kujingila mkati wanafunzi vave yaaakaakonya kuhusu mfano gwavee. ¹⁸Yesu vakakalovola mwenga mwanga elewa?mwenga ngavona choachela chichaajingila amundu yoavala ngakombola kwaanyakaa, ¹⁹Kwa sababu ngakombola kujaula kumtima gwave,lakini kujingira pakati mulutumbo mulutumbo lwave na kisha kupeta kujaula kulinda," kwa makongola hanagaa Ayesu vatekutenda yaakulya yoa kuvena usafi. ²⁰Vakalovola chenichela jitekuvoka amundu chicha anyaaka. ²¹Pakuve kuvoka nyumba ja mundu,pauja ja mtima,kuvoka mawazo zinaa kujiva mauaji. ²²Ushelati,tamaa,mbaya,uovu kumtemba,kujamiana builui kashifa kuchipuna,uwenja. ²³Maou agaga goa gavoka mkati elogaga la gagaachafua amundu. "²⁴Vakajimuka kuvoka papala na kuvoka kujaula pakati mkoa wa Tiro na Sidoni vakajingira nkati na vanga mundu joajola jwaaimanya kuve vakiwa pani pahi ,pakati yanga wezekana kwa iya. ²⁵Pakati ghafla aikege.Elaela mwa na gwave mchokochocho akiva na mtima gwa uwakwa,vakajoa habali avenji,vakai ka vakagwee kumakongono gave. ²⁶Aikege venavo vakiva myumani wa kabila kifo eloniki va kaasii venavo kwa avenga alioka kuvoka kwa mwana gwave.²⁷Ayesu vakaakongolelanga akaikege,mwaalekange vaana yaalie kavele nga ga mmone kupetura mikaate ja vaana kwa ajekeanga jibwa." ²⁸Lakini aikegee vakajangula na kulongela,elo abwana hata ajibwa pa ja meza lyee makombo ga vaana."²⁹Vaakakongolanga,pakine ntekulongela emeelaa,Mmi uuruu kujaula.Lioka lite kwa avoka litekummoka Binti jwave." ³⁰Aikegee vakavuja kwa achave vaakaakolela abinti jave vatekugoroka pa chindanda,lioka litee kwavoka. ³¹Yesu vakavoka kavele paanja mkoawa Tiro kujaula sidoni kujaula kubaari ja galilaya pakati kanda ja dikapolisi. ³²Na vaakaaleta amundu vavakina akiziwi na vakiva ngagombola kulongela mahaa vakasii Ayesu vavekee mavoko kunani jave.³³Vaakaavoa panja ja mkusanyiko kwa siri vakaveka ngonji vavenji kwenye machikilo gave,badala ja kuuna maaja,vakakwaa ulimi gwave. ³⁴Vakalola kunani ja mbiingu,vakapomola na kwa akongolela,efata yaani kulonge la na kujogoka!" ³⁵Na mudaa golagola machikilo gakajogoka,chichivile kwa aivila lulimi lutekualibiwa na kombola kulongela maa.³⁶Vaakaamulu vakoto kwa akongolela Amuudu voavala.Lakini kadili chivaamulinge elo chivatangizinge habarii jene kwa wingi. ³⁷Hakika vakangachanga na kulovola.Vatekutenda kila chileve cha mmbone ata vaatendingi viziwi kujoa na aoko lo kulongela."

Chapter 8

¹Pakati lichova helyo,pakave kavele na umati mkolongwa,na vangavee na chaklya.Yesu akavakema vanafunzi vave akalovelelanga, ²"Ndenda kumia umati ogopo,vatenda kuendeeleanga kuvevee nam kwa lichova liatu vangaa chaklya. ³Ndenda kwatavanyanga vavujange mmajumba kwaachavinji bila kulyee vatenda kumanyanga valolekeanga ndela kwa njala na Baadhi jao vatekuvoka kutali sani." ⁴Vanafunzi vao vakajangula,tupakupata koo kutosha kwadhibitishanga vandu hava lieneo helye likalekwa?"⁵Akavakonya,"Nnkita ilingwa ya mikate?"wakolovola ,"saba." ⁶Vakaamuru umati gutame pai.Vakatola makate saba,akashokoro amnongo,kujitema.Akavapee vanafunzi vao vaiveke vaveke mnongi jao vaveke mbele ja umati. ⁷Pia pakavee na omba vachokochoko kachoko,Baada ja kwashuru,vakaamuru vanafunzi vake vavametulange henela pia. ⁸Vakalyee na vakatoshekanga.Na vakakumba ipande ikaigala,ikapu ikolongwa saba. ⁹Vakavandikilanga watu elfu nne na vakaaleka vajeende. ¹⁰Mara vakajingila pa mashua na aka nafunzi vake,vakajenda ukanda ya Dalmanuta. ¹¹Pena mafarisayo vakavokanga panja na kutanduva kutukaunanga pena,vatendakumpala vapee iishara kuvoka mbinguni,Nntenda kwaajiga. ¹²Vapakutafakari kina pamtima gwake vakalovolanga."Kwa nini chivelei wche chitendalolea ishara?Ndenda kwalovolelanga mwangwetu ukweli,jakwa ishara.Jipakuvokeka kwa chivele ihecheche." ¹³Kisha vakaleka vakajingila nkati ja mashua kavele,vakajaula kujenda pande yengi. ¹⁴Pakati gwa wanafunzi wakapetulanga mikate.Vangavee na mikate zaidi ya chipande chimo chipakuvee pa mashua. ¹⁵Vakanyamuka na kulovola,"Mveemio na mchikenge dhidi chachu ja mafarisayo na chachu ya mafarisayo na chachu ya Heroide. ¹⁶Akavanafunzi vakalovolelanga kwa chinu na kwachinu,"Ni kwaligongo jakwa mikate." ¹⁷Yesu vakatimanya hele,na akavalovolela,"Kwanini mtendakulongoleana kuusu kutovee na mikate?mwanga manya bado?Ngaelewa?mtima gwinu itekuvee kupepeka?"¹⁸Mtekola mio,ngavona?Mtekola machikilo,ngajoa? Ngakombokela? ¹⁹Vakamegana mikate mhano kwa vandu elfu tano,mkatulanga ikapu ilengwa ikatwelela ipande ya mikate?"²⁰Nakamengana mikate saba kwa vandu elfu nne,mkapetulanga ikapu ilengwa?" ²¹Vakalovola,saba vakalovolela,Tangailewanga?"²²Vakaika bedhisaida.Vandu havo vakaleta kwa ayesu mundu kipofu na va kasii Yesu vakamule. ²³Ayesu vakakamula kwa movoko vena akipofu,nakwatandaa panja ya chijiji pakauna mate kunani ja mio gave na kwanyosha mavoko gakwe kunani jave,Akakonya,"Nchivona choachela?"²⁴Vakalola kunani na kulongela,"Ndendakulola vandu vakavonekana kama mikongo itendakujenda." ²⁵Ndipo vakaanyoshwa kavele mavoko gakwe kunani ja mio gave,mundu jola akajogola mio gave,mundu jola akajogoda mio gave,akavona kavele na kuvokila chileve cha kualala. ²⁶Ayesu vakaleka vajende kaja na akalovolela."Mkotojingila pa mjini." ²⁷Ayesu vakatyanga na wanafunzi,vake kujaula pa kijiji cha kasaria ya fikipi.vakeva ndela vakakonya akanafunzi,"Vandu vatenda kulongela nenga na mwenga?" ²⁸Vakaajangila vakalovola Ayoana mbatizaji.Vanginji valongelanga,'Eliya na vanginji,'Moja gwa manabii." ²⁹Vakakonya."Lakini a akangwetu mnongelanga nenga na gani?"Petro akalovovola,"mwenga ni Kristo." ³⁰Yesu vakaonya vakotokwalovolela mundu joajela kuusu vena. ³¹Na vakatandwa kuwandishanga ja kuvee ja kiva mwana jwa Adamu lazima vateseke kwa ileve jengi,na apakanikiwa na viongozi,na makuani wakuu,na waandishi,na gupakomwa,na baada ja machova matati,watekufufuka. ³²Vakalovola agaga pandaa,enela petro vakatola panenje na kuta kutanduva kwa longela. ³³Lakini Yesu vakagalambuka nakwalola wanafunzi vake na kwa longela peto na kulongela."Mpete kuyetu jangu lioka hujali ileve ya Mnongo.Kama kuna ileve ya Nnongo." ³⁴Kisha akaukema umati wanafunzi gwake pamo,na kwalovolela,"Kama kuna amundu.Vatenda kumbala kungagula,vachikane vene,vapetule msalaba gwake,na vangagule. ³⁵Kwa ajili jitu na kwa ajili ya injili vapakuokoa, ³⁶Ipakwasaidia niki mundu,kupata ulimwengu goa,na mwisho kupata lilaka la maisha gave? ³⁷Mundu vatendakuvoa niki baada ja maisha gave?"³⁸Voavala vatenda kuvona oni na malove gave pakati pakati chive lei cheni cha wazinzi na chilevele,cha vadhambi yana ya Adam,apakwavongela oni apakwiika pakati ufalme gwa atati vave pamona mooka matakatifu.

Chapter 9

¹Ngalovola kwinu,"Hakika ndenda kulongela kwachinu,Baadhi jinu kuna vandu va kajemanga hapa chivapaange mauti kabla ja kulola ufalme gwa Annongo uvikwika kwa machili. ²Na baada ja machova Ayesu akatolanga Apetro,Ayahokobo na Ayohana pamonji militombi,jikajinu penapo akachokola kubadilika Nnongi jao. ³Mawalilo gao gakachokola kualala muno,amuu sana,mauu kuliko mngarishaji chouchela pa chilambo.⁴Henela aeliya pamo na amusa vakapitilanga Nnongi jave na vakivanga kulongela na Ayesu. ⁵Apetro akajangula akaakongolela Ayesu,"Amwalimu,ni vyema twenga kuve na kuchenga makome gatatu,chimo kwa ajili jinu,na chimo kwa ajili ja amusa na chengi hecho kwa aji ja Aeliya." ⁶(kwa kuve hanangaimanya niki cha kulongela,vakajogopanga sana.)⁷Liwingu likapitila na kwawekelanga.Baililove likavoka kumawingu livikolongwa."Hojo mwanangu junimpala munyowanikiange jonojwe." ⁸Ghafla pavakivanga vavikulolanga,twangamona joujola pamo jave,Gwalikuwonekana Ayesu atwo.⁹Pvakivanga vavikutulukanga kuvoka kuitombi,akamulishanga hwangakunkongolela mundu joujola geni gala gavagaweninge heti mwana jwa Adamu papakuyoka kuvoka kwa wafu. ¹⁰Bai vakatitunza ileve yave vene.Lakini vakalewananga vena nhwetu kwa venangwe tu chiniki maana gakwe,"Kuyoka kwa wafu"¹¹Vakakonyanga Ayesu,"kwani kita akaandishi kulongelelanga kita Aeliya vaike hoti?"¹²Akakongolelanga,"Heti aliya vatenda kuika hoti kuvoka ileve yoa kwa ligongo ite kujandikwa mwana ja Adamu kita vapati mateso gajingi na gachimwe? ¹³Lakini ndenda kulongela kwa chinu aliya anavapalite kuika na tenda kama chivapalite,kama enela maandiko chigalovola kuhusu vnavo."¹⁴Na pavavujanga kwa wanafunzi vakalivo na likikundi likolongwa lyatindikilinge na masadukayo vakivanga vavikuta ukananga nao. ¹⁵Na mara pakalivona,likundi lela livika ngajacha na kwavutukila kwa salimianga. ¹⁶Akakonyanga vanafunzi vae,"Ntaukana navo panani niki?"¹⁷Jumo jwawe pakati likundi akajangula,"Amwalimu,nganneta mwanangu hojo;Atekuve na ntima gwa uwaka venavo kwa tenda vakotokombola kulongela. ¹⁸na kwa sabishinga kutetemela na kwagwia pai,na kuvoka liuluulu nkangwa na kuyaga mino na kujomanganaNgajojopanga wanafunzi vae kumwoa lioka,lakini vangakombolanga. ¹⁹Akajangula,"Kizazi changakuamini,mbakutama na mwenga kwa machova galengwa?Mpakutolelananga mwangwetu hadi lii?Mwaletange kwachangu."²⁰Vakanneta mwana jwake.Ntima hakwa pawakamwona Ayesu.Ghafla akaheshimia penipala pakutetemela.Analome vaka gwee pai na kuvoka liuluulu nkangwa. ²¹Ayesu akakonya atati vae,"Vatakuvee enela heje hali kuwa manjoa galengwa?"Atati vakalongela,"kuvoka umwana. ²²Wakati gongi kugwe pakati moto au pakati machi.Na kwajiga kwa koma.Kama ntebdakombola kutenda chouchela ntuhumie au ntujangatile."²³Ayesu akakongolela,"Mwe mmitayari?Kila chileve chitendakomboleka kwa joujola jwaaminia." ²⁴Ghafla atati va mwana vakaguta na kulongela,"Ndendakuamini!Nzaidie kutokuamini kwinu." ²⁵Pakati Ayesu pavakalivona likundi livikuvutuka kwave,vakaupapila ntima gwa uwaka na kulongela"Mwe ntima.Bubu naakiziwi,ndenda akuamlisha mwaleke,nkotokujingila kwachave kavele." ²⁶Akaguta kwa machili na kuahangaisha mwana na ntima gukavoka.Mwana akavonekana kama awile pakati vajingi vakalongela,"Awile," ²⁷Lakini Ayesu akantola wa mavoko akanyanyuka,na mwana akajema.²⁸Vakati Ayesu paajingila nkati,Amwanafunzi vake vakakonya faragha,"Kwa chiniki twangakombola kwavo?" ²⁹AKakongolela,kwa hejeje venavo ngavoka gwangukuveemaombi."³⁰Vakavokanga penipala na kupetela galilaya.Vangapala mundu joujola aimanye pavavilinge, ³¹Kwa kuve akiva atendakufundisha vanafunzi vake.Akakongolelanga,"Mwana jwa adamu vapakuikishwa mmawoko mwa vandu,na vapakwakoma.Pavapakuve vawile,Baada ja,"Manjova gatatu apakuyoka kavele." ³²Lakini vangahelwanga maelezo haga,na vakajogopanga kwakonya.³³Pakati vakaikanga karpe rinaumu.pakati akiva nkati ja nyumba akaako nyanga,"Mwakivanga mmwikujali chiniki ndela?" ³⁴Lakini vakivanga jii,Kati vakivanga vatenda,kubisanga ndela ngati ganiki jwakiva nkolongwa muno. ³⁵Akatama pai akakemanga kuminava vele pamo,na akalongela navo.Kama joujola atendakupala kuvewa kwanza ,Ni lazima ave jwa mwisho na akatumishi va wowa."³⁶Akantola mwana nchokochoko vakammeka pakatikati jao.Akantola pakati mavoko jave akalongela, ³⁷"Joujola jwapakumpkela mwana kama hojwe kwa lina lyangu.Na enela ambokile nenga,na kiva mundu ampokile,angambokela nenga tu.Lakini henela jwa ntumite."³⁸Yohana akakongolela,"Amwalimu tukawona mundu avikumoa liyoka kwa lina lyave na kwaivila kwa sababu tukagula hopo." ³⁹Lakini Ayesu akalongela,"Nkotokwaivila,kwa kuve jwakwa jwapakutenda liengo likolongwa kwa lina lyangu,na penapo baadaye alongele lilove lyangambon lyoulela."⁴⁰Jonijola jwangakuve kinyume chinu hokwe upande gwiu. ⁴¹Jonijola jwapakumpe chikombe chamachi ga kungwe kwa ligongo lya kwenokwe na Akristo,kweli ndenda dakunkolela,chaovyaye opo thawabu jave."⁴²Jonijola jwavakosea shanga havangwetu vachokochoko vavaamininga nenga,ikavile henela kwa wekwajigalila liganga lyakuyagila pabtabdala na kwajea Baharini. ⁴³Kama luvoko lwinu anaukolosishe muwekete.Ni heri kujingila pakati ukoto ngangali luvoko kuliko kujingila kwenye hukumu anamwile na mavoko goa.Pakati moto"Gwangakuimika". ⁴⁴(Nzingate:Mstari

hongwe,"Mahali ambapo unye ngawee na moto gwangukuimika"Gwakwa kwenye nakala jalolo).⁴⁵Kama lukonu Analunkosishe .Muekete.Ni vyema kwinu kujingila ukoto anami mwa kilema,kuliko kwajea hukumuni na Makongono gavele.

⁴⁶(Zingatia:Mstari oga"Mahali ambapo unye ngawe na moto gwanguko mboleka kuimika"Haumo kwenye nakala za kale).⁴⁷ Kama liyo linu analinkosishe mulitupuke.Ni vyema kwinu kujingila pakati ufalme gwa Nnongo anamile na hiyo,kuliko kuve miyo gavele na kwajea kuzimu. ⁴⁸ Mahali papavile na unye yanga kuwe.Na moto gwangu kuimika. ⁴⁹Kwa kuve kila jumo apakolokekwa na moto. ⁵⁰Mwinyo gwa kualala,kama mwinyo anagualile ladha jakwe,pakutenda voli na ladha jakwe kavele?Mme na mwinyo mutima kwinu mwavene,na mme na amani kwa kila jumo."

Chapter 10

¹Yesu bakavoka lyene lieneo na vakajenda pakati mkoa wa uyahudi na lyene lieneo mnongi ja lochi Yordani,na kongananga yakaakagula kavele,akaafundishanga kavele,kama jichivile kawaida jave kutenda. ²Na mafarisayo vakaikanga kwaajaribu na vakaakonya," ³Ni halali kwa analome kulekana na aikege jwave?" Yesu akajangulanga,"Musa akaamulisha chini?" ⁴Vakalovolelanga,"Musa akaruhusu kujansika cheti cha kulekana na kisha kuavenga aikege."⁵"Ni kwa ligongo ja mitima jinunji kulimba helo maana akajandikilanga shria jene,"Yesu akaalovolela. ⁶"Lakini kuvoka mwanzo gwa uumbaji,Annongo akaamba akaanalome na aikege."⁷Kwa ligongo jene alaome apakwaleka atati vave na anyongo jave na kuunganika na anu vave, ⁸Na vena angwetu vapakuvenganga yega jimo; kwa kuvee nga vavele kavele,bali yega jimo. ⁹Kwa enela chivachiunganishe Annongo,Amwanadamu vakotokuchi tenganisha."¹⁰Pavakiva nnkati nyumba,wanafunzi vave vakaakonya kavele kuhusu hili. ¹¹Akaalovola,"voa vavaleka anu vave na kwaalombe aikege vangi,apakutenda uzinzi dhidi jave. ¹²Aikege venavo kualeka analome jave na kulombwa na analome jongi,apakutenda uzinzi."¹³Venavo vakaleta nga vana vavenji vachokovachoko ili va kwae,lakini wanafunzi vakaakalipilanga. ¹⁴Lakini yesu pavakaimanya lyene,vangaafuraishwa hele kabisa akaalovolelanga,mwa ruhusu vana vachokovacho vaikange kwa changu,na nkoto kuwaivilanga,kwa ligongo vavavilinge kama avava ufalme gwa Annongo ni gwave."¹⁵Ukweli ndendakuwalovolelanga,choochela jwangapokela ufalme gwa Annongo kama yana vachokovachoko hakika ngakombola kujingila pakati ufalme gwa Annongo. ¹⁶Kisha akaperulanga vana mmavoko jave na akawabariki vavikwavekelanga mavoko jave kunani jave."¹⁷Na chivakajemeka safari jave mundu jumo akaavutukila na vakatindivala majugwa Nnongi jave,akaaakonya,"Mwalimu vambone,ndende chiniki ili ngombole kudidhi ukoto gwa milele?" ¹⁸Na Yesu akalovola,"kwa chiniki ntendakungema jwambone,gwanga kuve Annongo jika jave. ¹⁹Ntenda kumanya amri:Nkotoko koma,usizini,nkotojiva,nkotokushuhudia unami,Nkoto kuwatamba,mheshimu atati na Anyongolo jinu."²⁰Jonijola Amundu vakalovola,"Mwalimu ganga goa nimeyatii taangu nakave kijana." ²¹Yeu vakaalolekea na kuapala.Akaalovolelanga ntendakupoganika chileve chimo.Ntendapalikwa kusa yoa iikweti na mwapangange masikini na mpakuve na hazina mbinguni iikange nngagule."²²Lakini vakakata tamaa kwa ligongo ja aga maelezo,akavoka vakave mwenye huzuni,kwakuve vakavee na malijingi."²³Yesu vakalola upande goa na kuakovolelanga achivanafunzi jave,ni jinsi gani chivile kulimba kwa tajiri kujingila ufalme gwa Annongo! ²⁴Achi wanafunzi vakaakanga changa kwa malove genago.Lakini yesu akaalovolelanga kavele,"yaana ni jinsi ganichichivile kulimba kujingila pakati ufalme gwa Annongo! ²⁵Ni rahisi kwa ngamia kujingila kwenye mwimbila gwa sindano,kuliko amundu Tajiri kujingila pakati ufalme gwa Annongo."²⁶Vatekukachanga sana vakalovolelanga,enela gani jwa pakuoka" ²⁷Yesu akaalonga na kulovola,"kwa Amundu ngawezekana,lakini nga kwa Annongo.kwa kuve pakati Annongo goa Itendakomboleka." ²⁸Petro vakajemeka kulongela navo,nnole tulekite yoa na tutekukagula."²⁹Yesu akalovola,"Ukwezi ndendakualovolelanga mwangwetu,jwakwa jwa alekite nyumba,Au akaka,adada,Anyongolo,Au Atati Au vana au ardhi kwa ajili jangu,na kwa ajili ja injili. ³⁰Venavo vapakupokela mara mia zaidi ya nangoche pamba pachilambo:nyumba,akaka,adada,anyongolo,vana,na ardhi,kwa mateso,na ulimwengu guguka;ukoto gwa milele." ³¹Lakini vajingi vavakivanga kwanza va vapakwe jwa mwisho na vavapakuve mwisho vapakuvee jwa kwanza."³²Pavakiva kundela,kujenda Yerusalemu,Yesu akave atekwalongoleanga nnongi,javo.Wanafunzi vakakaangacha,na venivala vakavee vatendakuakagula nnyuma vakajogopanga.Penapo Ayesu akaavoa.Panyenje kavele venivala kumi na vavele na akajemeka akaalovolelanga chichivile chipakwapitila elela karibuni: ³³"Nnole,tutendakujenda mpaka Yerusalemu,na amwana wa Adamu vapakuaikea kwa Makuhani wakolongwa na waandishi.Vapa kuwahumu awe na vapakuavoa kwa vandu va mataifa. ³⁴Vapakuadhiaka na kuanula mata,vapakuapota na lutela,na vapakuakoma.Lakini baana ja machova gatatu apakuyoka."³⁵Yakobo na Yohana vana va Zebedayo,vakaikanga kwachave na kulovola,Amwalimu tundakumpala ntutendele chaachola tundakunyopa." ³⁶Akaalovolenga mpalanga nintendelange niki?" ³⁷Vakalovolanga,"Turuhusu tutame na mwe pakati utukufu gwinu,jumo pakati luvoko lwinu lwa kuchinda."³⁸Lakini Ayesu akajangulanga,"Ngaimanya chinyopanga chitukombolaje kungwe chikombe echo mba kungwe au kuvumilia ubaticho venavo mba kubatizwa?" ³⁹Vakaalovolela,Tutendakuimanya"Yesu akaalovolelanga,chikombe chimbakuchingwela,mpakungwe na ubaticho kwachave ndekubatizwa na mvumilivu. ⁴⁰Lakini chivapakutama luvoko lwinu lwa kunnelo au luvoko lwinu lwa kunchinda ngava nenga gwa kuvoa,lakini ni kwa venivala venavo kwachave jijoomwike andaliwa."⁴¹Venavo vanafunzi vangi kumi chivakajoa gangani,vakajemekanga kuatumbalila Yakobo na Yohana. ⁴²Yesu akaakemanga kwachave na kulovola,ntendakuimaya kuve venivala vavaaganikia kuve watawala wa vandu wa mataifa huwatawala,na vandu vao mashuhuri kualangianga mamlaka kunani jao."⁴³Lakini ngapaswa kuve enela pakati jinu.Jwajola apakuve akolongwa pakati jitu lazima akatumikiange, ⁴⁴na jwajola jwa pakuve jwa kwanza pakati jitu ni lazima

ave mtumwa jwa voa. ⁴⁵Kwa kuve vana va Adamu vangaika kuatumikia bali kutumika, na kugavua maisha gave fidia kwa vajingi." ⁴⁶Vakaika Yeriko. Chivakavee vakijenda Yeriko na achivanafunzi vake na likundi likolongwa, amwana jwa Timayo, Batimayo, kipofu vakujopa, vakatama panyenje ja ndela. ⁴⁷Chivakajoa kuve ni Yesu Mnazareti, vakajemeka kupota nyenye na kulovola, "Yesu, Amwana jwa Daud, uhurumie!" ⁴⁸Vajingi vakaakalipila jonijola kipofu, vakaalovolela nkotoke. Lakini vakaaguta kwa lilove zaidi, "Amwana jwa Daudi, Uhurumie!" ⁴⁹Yesu akajema na kuamuru vakemwe. Vakaakema jonijola kipofu, vavikulongelanga, "Kuve shujaa! nyeme! Yesu atendakumkema." ⁵⁰Vakaliye panyenje likoti lyave, akavutuka zaidi, na kuika kwa Yesu. ⁵¹Yesu akaajangula na kulovola, "Ntendakupala nitendelange chini?" Jonijola analome kipofu akaajangula, "Mwalimu, ndendakupala kulola." ⁵²Yesu akaalovela, "Nnyaule. Imani jinu jinamie, "Popoopo miyo jave jakavonekana; na akaakagula yesu pa ndela.

Chapter 11

¹Pakati poapala vapakuika Yerusalem,vapakuvandikila Bethania pakati litombi la mizetiuni ayesu akavalovolenga vavele miongoni mwa akawanafunzi vake. ²na akavalovolenga."Nyendange pakati pa chijiji chipakabiliana nasi mara mnyingi lapo mwe,mpakwa kolela amwapunda ngati vangapandwa mwajoagolelanga na mwalete kwa changu. ³Na kita voavala akavalovolela;kwaniki mtenda kupanganya henale?Mtenda kupaswa kulovo la,Angwana atenda kwapala na mara vapakwa vujia'.⁴Vakajaulanga na kwakolela mwana penda vatekutavya panja pa nnyango pakiva pamta gwa ndaa,na vakajogola, ⁵Na Baadhi ja vandu vakivanga vate kujemanga na pena vakalovolelanga,"Mtendanga ni kwajogola mwanapunda ojwe?" ⁶Vakalovolelanga kita Ayesu alaakalovololanga na vandu na vakavaleka vajende.⁷Vanafunzi vavele vakaleta mwanapunda kwa Yesu na vakapatandikanga mavazi jao kunani pa yesu vamanya kwaakwela. ⁸Vandu voa vakajandika mavazi gao pandela,navandinji vakajandikanga matawi vakatemanga kuvoka mashambani. ⁹Vena vakajaulanga mnongi jave na vena vakakagula mnongi javo na vena vakagula vakagomba nyenye,"Hosana! Atekubarukiwa atenda kuika kwa liina la ngwana. ¹⁰Ubarikiwe ufalme gutenda kuika Na atati vitu Daudi!Hosana kwa akiva kunani"¹¹Ndipo Yesu vakajingila Yerusalem na vakajenda kuhekalu na kwalola kila lichova naina pakati pakajenda na ivele. ¹²Lichova ikakagula,pakati vapakuvee va kavuja kuvoka Bedhania vakiva na njala. ¹³Navakavona mkongo va mikongo ukavee na maamba kwa kutali,vakajenda kulola kama vatekumanya vatekupaja choachela kunani jave,na pakati pakajenda kwachave vangapata choachela jangavee maamba.ikiva majiraja mkongo. ¹⁴Vakalovolela,"Jakwa joajela apa kulye litunda kuvoka kwachave kavele.Na wanafunzi vake vakajoa. ¹⁵Vakaika Yerusalem,vena vakajingila hekaluni na kutanduvakuvua panja vapakuusangana vakuemelanga nnkati ja ekalu.Vakape ndekula meza ja kutindika na wa mbia na etengu vena va kiusanga njeva. ¹⁶Vakafundishanga na kulovola,"Bo janga ndikwa,nyumba jangu ipakemwa nyumba ja sara kwa mataifa goa?Lakini mtekutenda lipango la manyaganyi. ¹⁷Vakafundishanga na kulovola,"Bo jangandikwa,nyumba jangu ipakemwa nyumba ja sara kwa mataifa goa?Lakini mtekutenda lipango la manyaganyi mtekutenda lipango la manyaganyi" ¹⁸Makuhani wakuu na vakujandikanga vakajoa vakavee vakajoa akalovola,Na vakalolekea ndela ja kwakoma hata enela vakajogopa kwaligongo umati gukakangacha.Na mafundisho gave. ¹⁹Na kila vakati jikaika,vakavoka mjini. ²⁰Vakavee vakajendanga kundavi,vakauvo nanga mkongo gwa mkongo gutekujoma pakati pa mikega jave." ²¹Petro vakakomboka na kulovola,"Rabi!Nnole,mkongo gwa mkongo gwa kalaani gutekujoma." ²²Yesu vakajangulanga,"Muvee na imani pakati pa Mnongo. ²³Hamingi ndendakwalovolelanga valovolele litombi helye,mvoke,na nkachijee mmene Baharini na kamavanga lipamba mtima gwake lakini mtendakuamini kwamba akalovola chipakuvokela,hele henela Amnongo apakutenda. ²⁴Kwahlenela ndendakwalovolelanga:kila chileve ntendakujopanga na kukonya kwa ajili jave,haminingi kwamba ntekupokelanga,na ipakuvee kwinu. ²⁵Pakati mpakujemanga na kujopa,mtenda kupaswanga .

.

²⁶(Elewe: kusamehe choachela mkivanacho dhidi ja joajela,ene kwamba atati vinu vakavee mbinguni vasameange shambi inu,"pangavee ppanakana kale). ²⁷Vakaikanga pa Yerusalemu kavele na yesu akavee vakajenda kuekalu,makuani wakuu,vakujandika na vakaukolo vakainga kwachave. ²⁸Vakalovolela,"kwa mamlaka mpakutenda mamboagaga?"Naagani akampee mamlaka kutenda enela?"²⁹Yesu akavalovolenga,"Mbakwakonya liswali limo. Novolelange na nnenga mbakwalovolelanga kwa mamlaka gani ndendakutegatenda mambo Aga. ³⁰Bo,ubatizo gwa yowana gukavoka kwa wanadamu? nyangulange. ³¹Vakajadiliananga miongoni mwachave na kulepeleanga na kulovola,"kwa niki bai mwangahamini?" ³²Pakati pa pakulovola,"Kuvoka kwa lwanaadam,'...."Vakajogopa vandu,kwa kuvee voa vakamkamulanga kita Yoana vakavee nabii. ³³Ndipo vakajangula Yesu na kulovola,"Twangaimanya ene yesu akalovolela,"Hata nenga mbakwalovolela ni wa mamlaka ene na kutenda mambo aga.

Chapter 12

¹Kisha Yesu akachokola kwa afundishanga kwa mifano.Vakalovola,amundu vakapanda ngoonda gwa mizabibu,vakatindia uzio na vakaemba liembo kuyaga mvinyo.Vakachenga mnara kishaa akapangishwa mngonda gwa mizabibu kwa amkulima gwa mizabibu.kisha vakajaula safari ja kutali. ²Muuda gugukite,vakaatuma amtumishi kwa amkulima wa mizabibu.Kupokela kuvoka kwa achave bahadhi ja matunda ya mngo gwa mizabibu. ³Lakini vateekwa akamula,vaakaapota,na kwaavenga bila choachela. ⁴Vakaatuma kwaachave amtumishi vaangu,vaakajelu mmutwe kwaatendea mambo ga ani. ⁵Bado vaakatuma vaangi,na venavo vakaakoma, Vakaatendelanga vaangi vajingi mambo kama gala gala,vaakaapotanga na vanginji kwaakomanga.⁶Vakiva taangu na amundu vamo zaidi va kwaatuma,Amwana ampendwa na venavo vakiva vamwisho.Vavakaatuma kwaachave.Vapakulonge la kwa eshimianga vanaangu." ⁷Lakini vapangaji vatenda ulongelanga venaa kwetu kwa venaakwetu avavanga na urithi gupakuvee guitu.⁸Vakaajingalilanga na kwaakomanga nakwaajea paanjaja ngonda gwa mizabibu. Kwano vo vapakutenda niki mmiliki gwa mngonda gwa mizabibu? ⁹Vapakuika kwa aovenga wakulima wa mizabibu kwa vanginji. Mwangapatanga kusoma liandiko ele?nLiganga ¹¹lilivile akaajenzi vatekananga.Litekuvee ligangalya panyeenje. ¹⁰Mwangapatanga kusoma liandiko ele?Liganga ¹¹lilivile akaajenzi vatekahanga,Litekuvee liganga lya panyeenje. Elele likavoka nani lyaa jabu mmiogitu," ¹²Vatekwalelea kwaakamula Ayesu lakini vakaajogopanga kongananga,kwani vaka imanya kuvee kulongela mfano gogogo dhidi javenji hiyoyo vakaalekanga na kujaulanga kwa achave.¹³Kisha vakaakonyanga Baadhi ja mafarisayo maherodia kwaachaani elaela kwaa ajega kwa marove. ¹⁴Pavakaikanga,vakaakongolelanga amwalimu,tutenda kuima kwamba ngajali maoni goagala ngavoneka kupendela kati ja bvandu mtenda kufundisha ndela ja amnongo pakati ukweli Bo?Haki kulepa kodi kwa kaisari au la?Bo tutenda kumanya kulepa au la? ¹⁵Lakini Ayesu vakaimanya unafiki gwavo nji na kwaakongolelanga,kwa nini mtenda kunyiganga? mmbekee dinari miibanye kulola."¹⁶Vakaletanga jimo kwa Ayesu,vakaakongo lelanga ,Bo! ni sura ja aganiki maandishi gagavile pambani ga aganiki vakalongelanga,"ya kaisari." ¹⁷Yesu akaakongolelanga,"Mwaape akarisari ileve ya kaisari na amnongo ileve ya mnongo."Vakakangachanga.¹⁸Pakuve masadukayo vavalongelanga gwakwa ufufuo.Vakaajendela.kwa akonyavakalongelanga , ¹⁹Mwalimu,Amusa yakatujandikila pakvee,anungwa ja amundu vapakuwe na kwaaleka aikege kunyuma jave,Pakuve vangaleka mwaaha,amundu vapakwaapetu aikege va anunguna vavee.Na kuchipatia vaana kwa ajili ja anunguna vave.²⁰Kukiva na akaanunguna saba,vakwa va kaakema aikege na kisha vakawe,vangaleka vana. ²¹Kishaa jwa vele vakampetula na venavo vakawe na kwaaleka aikege kunyuma jave vangaleka vaana na jwa tatu hali kadhalika. ²²Na wa saba vakawe bila kuleka vaana kumwisho na aikege pia vakawe. ²³Pakati pa ufufua,vapakuyokanga kavele,Bo! vapakuve aikege vaganiki?kwani valyangange akaanunguna ho voa saba vakivaanga akanalome vavenji. ²⁴Yesu akaakongolelanga Bo!hejeje na sababu ja kwaapotoshanga,kwa sababu penaapo ngagamanya maandiko wala machili ga amnongo?" ²⁵Pakati kuyoka kuvoka kwa wafu chivavoe opo wa kujingila pakati ndoa,bali vapa kuvanganga kama malaika wa mbinguni. ²⁶Pakuve kuhusu wafu venavo vatenda kufufuliwa,Bo!mwangasoma kuvoka chitabu cha amusa.Katika abali ja initu,jinsi amnongo chivatekulongela na kwa akongolekanga neenga na amnongo wa Abrahamu,amnongo va isaka,na amnongo wa Yakobo?" ²⁷Venavo nga amnongo wa wafu vavavilinge akaakoto.Ni dhahiri mtekuoya."²⁸Vamo va kujandika vakaika na kujoanikia mazungumzo gavenji vakalola Ayesu vaka ajangu mahaa.Vakaakonya,Bo!Amulingani jijivile ja muimu zaidi pakati joa?" ²⁹Yesu vakaajangula,jiji vile ja muhimu ni ejeje,"Mnyoanikie,Israeri bwana amhnongo vitu anarome vamo. ³⁰Lazima mwa apale amnongo vinu kwa mtima gwinu goa kwa mtima gwinu goa kwa akilijinu joa na kwa machili gave goa. ³¹Amuli ja vele ejeje lazima mwaapale ajilani vinu kama chimpala mwayene ja kwa amlijeengi ngoloangwa zaidi ja ejeje."³²Amwandishi vakalongela,vema mwalimu.mtekulongela elaela amnongo vamo zaidi ja penapo va kwa vaangu zaidijave. ³³Kwa apala venavo kwa mtima goa na kwa kuelewa koa na kwa machili goa na kwaapala ajirani kama namwene,Ni mumu muno kuliko matoleo na dhabibu ja kwa angamiza." ³⁴Pakati Ayesu pavakalola vatekuvoa lijibu lya busara,vakaalovolela,"Mwenga mmiopo kutali na ufalme gwa ammnongo."Badala ja penapo jwakwa hata jumo jwa na kave kusubutu kwaakonya Ayesu maswali goagala. ³⁵Na Ayesu yakajangula,pakati pavakve vavikufundisha pakati hekalu.Vakalongela.Bo?Amwandishi vakalongela kuve akiristo amwana va Daudi? ³⁶Adaui vene pakati Roho mtakatifu.Vakalongela,Bwana akaalovolelanga gaangu ga kuume,mpaka naatende aadui vinu kuve pai ja makongonogave." ³⁷Adaui vene kwa akema Akristo.Bwana.Bo?ni amwaha wa Daudi kwa jinsi jakwe?Na kusanyiko likaajoa nikia kwa furaha. ³⁸Pakati mafundisho gave Ayesu vakalongela jihadharini na akaandishi,vatenda kulokolila kujenda na kanzu ja kutandamala kwa salimia kwenye masoko. ³⁹Na kutama kwenye itengu vya wako longwa pakati masihafogi pakati sikukuu kwa marove ga vakolongwa. ⁴⁰Pa kuve vatenda kulya nyumba ja wajane vatendakujopa maombi matandamao ili vaandu vaa lolange havaangwetu

vadu vapakupokela hukumu jiji vile jikuu."⁴¹Kisha Yesu vakatama pa vakava ndikila na lisanduku lya sadaka mkati ja lieneo la hekalu vakiva kwa alongalanga vaandu vavakiva vakalekela mbia yavenji mkati ja lisanduku vaandu vajingi akamatajili vakavekanga kiasi kikolongwa cha mbia. ⁴²Kisha aikege amjane masikini akaika na kulekela iapande ivele samani ya senti.⁴³Kisha vakaakemanga vanafunzi vavenji na kwaakongolelaanga.Amini ndenda kumkongolelanga aikege havava ajane vatekulekela kiasi chikolongwa zaidi ja voa chileve chileve chivavoite pakati lisanduku lya sadaka. ⁴⁴Kwani voa vatekuvua kuvokana na uwingi gwa mapato gave.Lakini aikege ajane avava kuvoka pakati umasikini gwave vakalekela ela jave joa ambayo alipaswa kuitumikwa maisha gave.

Chapter 13

¹Yesu pakiva avikujenda kuvoka hekaluni jumo jwa mwanafuzni jwakwe akako nya"Amwalimu,Nnole maganga haga gakangacha na majengo!" ²Akakongolela,ntenda kulola majengo aga makolongwa?Lyakwa hata liganga limo lilipala kuigila pana ntlyalengi helahela chilunganishwe hopo pai."³Navope pakiva atamite panandi litombi lya mizeituni nyuma ja lihekalu,Apetro,Ayakobo,Ayohana na Andrea vakakonyananga kwa siri,

⁴"Ntukongolele,Agamambo gapakuvee lii?chiniki dalili ja mambo aga kupitilila?"⁵Ayesu Achokola kwakongolelanga,"Mmengange makini pakati mundu joujola jwangange makini pakati mundu joujola jwangakwaoweanga. ⁶Vanginji vapakuikanga kwa lina lyangu vavikulongela,nengaojwe,na vapakwaoveanga vajingi. ⁷Pampakujoanga ngondo na kujoa ngondo,nkotokujogopanga,aga mambo aga gangali budi kupitila,lakini mwisho bado. ⁸Litaifa lipakujinuka chinyu,e na taifa lyengi,na ufalme chinyume cha ufalme.Papakuvee na matetemeko sehemu ja kutalitalika na njala.Hogo ni mwongozo gwa utungu. ⁹Mmengange miyo.Vapakumpeleka hadi kumabazani,na kupotekwa pakati masinagogi.Avapakunyemeanga Nnongi ja watawala wa kafalme kwa ajili jangu.kama ushuhuda kwawe. ¹⁰Lakini injili lazima ja kwanza jiubiliwe kwa mataifa goa.

¹¹Pachivakumulangaje na kwakamua ntokokujogopa kuhusu chenichela chimpakulongela.nkati ja muda ogopa,mpakupata chiniki cha kulongela;chimangange hopo jumpakulongela,bali ntima mtakatifu.

¹²Mpwanga.chandakianeopo mpwanga kukomanga,Atati na mwana jwawe,yana ipakujemachi nyuma cha atati vae na kwasababishanga kwakomanga. ¹³Vapakuchimwanga kila mundu kwa sababu ja lina lyangu.Lakini jwapakuvumilia mpaka kumwisho mundu hojwe Apakuokoka. ¹⁴Papakwa wona vatumbile kwa kualibiana lijemite penipala pangakupalikwa kujema(jwasoma na aimanye),Penapo vavavilinge nkati ja ayahudi vavutukilange mmatombi, ¹⁵na venavo vavavile panani nyumbani vako tokutuka pai ja nyumba,au kutola chouchela chichivi panja, ¹⁶na jwavile kungonda akotokuvuja kutola ngovo jakwe. ¹⁷Lakini ole gwinu mwakaikege ju kwetinge nachitumbo vajuvyongeanga pakati haga manjova aga. ¹⁸Nnyopange hoti jikotokupitila wakati gwa malili. ¹⁹Kwaniki papakuve na tabu ngolongwa henejo janga kukomboleka kupitila kuvoka Annongo pavaumbita je ulimwengu.Mpaka nangocheni ngava wala chichipite kavele. ²⁰Mpaka abwana pachivapongoaje lichova jakwa yega jimpaukoka,lakini kwa ajili ja akateule,vavapakwagula,Apakupongoa idadi ja lichoa. ²¹Gono wakati ogwe kama mundu joujola apakwakongolela.Nnole,Kristo avipampa!au"Nnole,Avipenipale:Nkotokuami. ²²Kwachiniki akakristo va unami na akamanabii va unami vapakupitilanga na vapakupia ishara ja maajabu.Elye kwamba vatembange,ndekuganikia ngava wateule. ²³Mme miyo! Ndekujomola kwakongolelanga aga goa kabla ja wakati. ²⁴Lakini baada ja tabu ga manjova ago,lyova lipakulekela luvendu,mwei chigupie opo mwanga gwakwe. ²⁵Ndondwa ipakugwe kuwoka kunani na machili gagavile kumbinguni ipa kutikisika. ²⁶Penapo vapakumwona mwana jwa Adamu avikwika kwa mawinguni kwa machili makolongwa na utukufu. ²⁷Penapo apakutuma malaika gakwe na apakwakusanya pamo akateule vave kuvoka pande kuu nchenche ya chilambo kuvoka kumwisho kwa Chilambo mpaka kumwisho gwa mbinguni. ²⁸Kwa mtini nchijiganange.Kama lwambi lutendawezekana kovoa na kuveka chindema mahamba gave chinichela mpakuimanya kwamba chau chivi vandikila. ²⁹Helo chipakuve,papampakulola ileve heye ivikupitia,muimanye kama avandikile na nyango. ³⁰Kweli,Ndendakunkongo lenga,heche kizazi chichipeteopo kutalika kabla ja ileve heye yangapitila. ³¹Mbingu na nchi jipakupeta,lakini malove gangu chigapete ngo. ³²Lakini kuhusu machova ago ausaa jwa kwa jwaimanya,Hata malaika wa mbinguni,wala mwana,ila atati. ³³Mme miyo,nnole kwa sababu mwimagaopo muda gani ipakupitila. (Angalie :Nstari ogo,"Mmengange waangalifu,Nnolange na nnyopange kwa sababu...."jwakwa kunakala ja lolu). ³⁴Ni kama mundu jwajaula safari:Akalek nyumba jakwe na kwaveka antumwa ave kuve antawala va nyumba, kila jumo na liengo lyakwe.Na kwaa muru amlinzi kutama miyo. ³⁵Na henela mme miyo!kwachini kaimanya ni likiibwana va nyumba pachivavujega ja,ipakomboleka kimwo,kilo ja manane,pakati likambaliko palijembaje,au kundavi. ³⁶Kama aike ghafla,akotokunkolela nnolwikwe. ³⁷Chenichela chinongela kwinu pakulongela kwa kila mundu:Nchange"!

Chapter 14

¹Yakifa machofa kafele tu Baada ja siku kuu ja pasaka na ja mikate jangakulekele uchachu.Makuani akakolongwa na fakuja ndikanga fateila jiloleanga namna ja kupala kwakamula . ²A yesu kwa kupala kunkoma. Pa kufe fakalongelanga,"Ngafa makati gangani ga sikukuu,fandu chifatendange nyenye."³Chipindi Ayesu Pafakifa kubetania pakaja ja simoni fa matana na pafajaula pameza aikege fakaika kwachafe na chupa cha marashi ga narno gambone gagafina garama jikolongwa muno fakachikajula chupa na kumimina pani ja mutwe gwafe. ⁴Ngonjeni kati jafenji fajilinge fafaka tumbalanga,fakalofolelanga akichifene kwa akichifene afikulongalanga,"Niki ligongo la gono ufo ongwe? ⁵Aga manukato aga gakakombolike kukaza zaidi ja shilingi mia tatu,na kwapenganga akamasiki."na fafakakaniwanga .⁶Ngocheni Abwana Yesu ngagufalongela,mwalekange jikajafe.Ligongo niki ntenda ntenda kuhafuanga?Ateile chilefe chammbone kwachangu. ⁷Manjofa goa maskini milinge nafonji,muda goagola pampalanga ntendange yambone kwachafenji,igala chimengange opo na nenga manjofa goa. ⁸Fachiteile chenichela chifachikombwile fajipakie jenga jangu mauta kwa ligongo iya mashiko. ⁹Kweli ndendakunnofolelanga,kila mahala injili pajihubiliwa pa chilambo choa,chenichela chipateite afa aikege afa chipakongolelwa kwa makombokelo gafe. ¹⁰Ngocheni Ayuda aiskariote,kati ja fafangota fala kumi na mbili,fakajaula kwakakolongwa fa makuani kwa kupala kwakamua kwachafenji. ¹¹Penapo akakolongwa fa akajumbe pafakajoanga enela,yatekwapalanga na kwaaidia kwape mbia.Fakachokola kujilolea nafasi jakwakamua kwafe. ¹²Lichofa lya kwanza lya nkate ngwanga lekwa chachu,pafakafoanga mwangondolo jwa pasaka,wanafunzi fafe fakalofolelanga,"pmala tujafule koji kwa kupala tuka paalakie mpate kulye chakulya cha pasaka?" ¹³Fakatumanga wanafunzi fafenji fafele na kwalofolelanga,"Nnyaulange kujini,na amwanababa fafapetwile chulo fa pakongana namwangwetunji mwakagulange. ¹⁴Nyumba jifapakujingila,mwakagulange na mwalofolele akola yene nyumba Amwalimu falongela,chifi koji chumba cha akageni pamba kulye pasaka na wanafunzi fangu?"¹⁵Fapakunangianga chupa cha kunani chichifi na usamani na chikolongwa na chichi tayari.Ntendanga maandalizi kwa ajili jitu penipala." ¹⁶Wanafunzi gagufafokanga kujaulanga kunjini,fakachikolelanga kila chilefe Aninga chifakalofole langa ,na kuanda nga chakulya cha pasaka. ¹⁷Paikaikii kimuo,fakaika na fafangonta fala kumi na mbili. ¹⁸Pafajifandikilangaje meza ja kulye,Ayesu fakalongela ,"Ndenda kunnofolelanga afile jumo kati jinunji fafalyee pamo na nenga fapakungana." ¹⁹Foa fakasikitikanga na jumo badala ja jongi fakannofolelanga,ngafa nenga?"²⁰Ayesu ngagufajangula na kwalofolelanga,kati ja kuminambili jinunji jumo jwinunji jono jwatofela mbamo mbakuli pamo na nenga. ²¹Pa kufe mwana jwa adamu apakujala aninga majajindiko chigatenda pa kulongela kunani jafe ole jafe amundu fenafo kupetela kwa fenafo amwana fa Adamu fapakanikwa!ikafi yambone mumo kwachafe kufe fena Amundu afo fakafelikwe opo."²²Pafalilangaje Ayesu fakatola nkate ngagufagubaliki na kugumega."Fakapenganga fafikulongela,Nntolange ejeje yega jangu." ²³Fakatola chikombe ngagufashukur,na kwapekenga fga ngagufanhenganga. ²⁴Fakalofolelanga ,"ejije miami jangu ja agano.miai jijitika kwa ligongo lya fajingi. ²⁵Elo ndenda kunoflelanga chiikiopo kunhwe kafele kwa ele lizao lya mzabibu mpaka lichofa limbakunhwe lyampya pa umwenye gwa Annongo." ²⁶Pafajomulangaje kujembanhambo,fakajaulanga panja pa litombi lya mzaituni. ²⁷Ayesu ngagufalofolanga,mwafaoanji mpakuchitenganga kutali kwa ligongo lyangu pakufe itekujandikwa,mbakwapota achungaji ngondolo ipakumwalaganika." ²⁸Igala baada ja kuyoka kwangu mbakumpe telanga nnongi jinunji gwa kugalila ya. " ²⁹Apetro fakalofolelanga anaifi foa fa pakunekanga nenga chinanneke opo." ³⁰Ayesu fakalofolelanga,nga ndenda kunofolela kilo jeni likambaliko akanafe kujemba pafele,mpakangana patatu." ³¹Apetro fakalonga ela ipakulikwa we pamo namwenga,chinankane opo foa fakafoanga ahadi jela jela. ³²Fakaikanga pa liengo lilikemikwa gethsemane,Ayesu ngagufalofolelanga wanafunzi fafe,"Ntamange pambani kwa muda guzali." ³³Fakatolanga Apetro,Ayakobo,na Ayohana pamo na fenafo,ngagufachokola kuhuzunika na kulaga muno. ³⁴Fakalofo lelanga,"Nafsi jangu jina huzuni muno hata kuwe.Higalilange pambani na ncheange." ³⁵Ayesu fakajaula nnongi kachoko,Ngagufagwe pai,Ngagufajopa kama ikakombolike ,kita jenije saa jeni jikaepwike. ³⁶Fakalongela,"Aba,Baba,ilefe yoa kwa chinu anaitendakomboleka.Mmookee chikombe eche.lakini ngafa kwa kupala kwangu. ³⁷Fakafuja na kwakolenga fagolukinge,na ngagufalofolela Apetro,"Asimoni,Bo Ngolwike?mwangakombola kucheza hata saa jimo? ³⁸Ncheange na kujopa kukala ntokokujingila nga mmajaribu lilaika lilidhike ,lakini yega jangakamilika." ³⁹Fakajalila kafee kujopa fakafujilla malofe gala gala. ⁴⁰Ngagufaika kafele ngagufakolelanga fagolukinge,pa kufe mio gafenchi gakifa ga kutopa fangaimanyanga cha kwalofolela. ⁴¹Fakaika mala ja tatu na ?kwalofolelanga,tangu ngaolukinge na kupomolelanga?Itendakutosha saa jiike nnole mwana jwa Adamu fapakunkananga mmafoko mwa fafafilinge na dhambi. ⁴²Nnyimukange,tujendange nnola je,fafala fafangana fafandikile".⁴³Pafakifa tangu fafikulongela,Ayuda famo fa fafangota fala kumina mbili. ⁴⁴Fakaika na likundi likolongwa kufoka kwa akanaota fa kutumwanga fakujandikanga na akanaota fafafilinge na mapanga imbonga. Penapo ansaliti fafe fakapenganga

ishara,fafikulongela,fena fachimonanga mikwabusu,fenafo mwakamulange na kwapeleka pai ya ulinzi."

⁴⁵Pafakaika Ayada moja kwa moja fakajaula kwa Ayesu na kulongela,"Amwalimu na kwabusu. ⁴⁶Ngagu fammekanga pai ja ulinzi na kunkamula. ⁴⁷Ngocheni jumo kati jafenji fafakajema pakufandikila na fenafo fa kaokomola upanga gwafe ngagufapota atumishi fa anjumbe akolongwa na kwakamula lichikilo. ⁴⁸Ayesu ngagufalofolela,hikinge kungamulanga kwa mapanga na ilungi aninga namna yaganyi? ⁴⁹Na pena kila lichofa nakifa na mwangwetunji mikunyigananga muliekalu,mwangangamulanga lene lyoa litendikwe kupala majandiko gatimie. ⁵⁰Foa fala fafakifanga na Ayesu fakanneka nga na kufutuka. ⁵¹Akijana famo fakagula,fafakawala shuka tu fafakachiwekela na kwatintila,fakakamula lakini. ⁵²fakakolopokanga ngagufajileka shuka ngagufafutuka gwangali kula ngofo. ⁵³Fakapeleka Ayesu kwa Ajumbe akolongwa pena ngagufakonde kananga pamo na akujumbe akakolongwa foa,akanaota,na fafajandikanga. ⁵⁴Apetro na fenafo fakagula Ayesu cha kutali,fafikujaula kuua gwa ajumbe akolongwa.Fakatama pamo na falinzi fafakifanga pagukafandikila moto fafikujotanga kupala fapatange lyoto. ⁵⁵Penapo akajumbe akakolongwa foa na libalaza lyoa fateila kuloleanga ushuda kuleka gwa Ayesu kwa kupala fankomange nga fangagupatanga. ⁵⁶Pa kufe fandu fajinngi fakaletanga ushuda gwa unami zaidi jafe,igala ushaidi gwafenji gwangalandana. ⁵⁷Kati jafenji fakajemanga na kufoa ushaidi gwa unami dhidi jafe fafikulongelanga, ⁵⁸Twakajoa fafikulongela,mbalialibia lihekalu ele lilialakikwe na matoko." ⁵⁹Ata enela ushaidi kwa fenji gwangalandana. ⁶⁰Ajumbe aka kolongwa fakajema pakati jafenji ngagufakonya Ayesu,"Bo nkwati cha kujangula?Afa fandu fashuhudianga niki kupunda kwinu?" ⁶¹Fakatama jii na fangajangula choa chela.Ajumbe Akolongwa ngagufakonya kafele,"Bo mwenga ga Akristo amwana fa Abarikiwa?" ⁶²Ayesu ngagufalongela "Nga nienga.Ana mpakwafona amwana fa aadamu fatamite lufoko wa kunelo wa machili fafikuika maunde ga kunani." ⁶³Ajumbe akolongwa mafazi gafe fafikulongela,"Bo tangu fatuletelange mashaidi? ⁶⁴Mujijoininge kufulu.Uamuzi gwinunji gwa pi?"Na foa fakankumulanga Aniga jwapalikwa awe. ⁶⁵Fanganji fakajemekanga kuhunilanga mata na kuwekela kunio na kumpotanga na kunnofolela."Tabiri"Maafisa fakantolanga na kumpota. ⁶⁶Apetro pafakifa pai ja muluani,Antumihi famo fa fali fa amwenye akolongwa faka ika kwachafe. ⁶⁷Pakafona Apetro pafakajema fafikujota moto ngagufalola kwa kwafandikila.Pena ngagufalongela,"Na mwenga ela ela mwakifa na Amnazareti,Ayesu." ⁶⁸Lakini fatekana,fafikulongela,"Naimanya na mikuchielewa opo na chene chimuchilongela"Ngagufafafoka na kujaula panja ja kuluani.(Muguzingatie:Gongo nstari goni,na likambaliko ngaguajemba"miopo kunakala ja lolu). ⁶⁹Antumishi fa chenichela,fakafona na fakajemekaka kwalofolelanga kafele feni fangota fala nga fafakajemanga penipala,"Afa amundu nga katijafenji!" ⁷⁰Ngagufakana kafele,Baada kachoko fafakajemanga fala penipala fateila kwalofolelanga Apetro,elo kati jafenji mwenga mwammoja wapo mmonekana mwenga elaela mwamgalilaya." ⁷¹Lakini fakajemekaka fene kuchifeka pai ja lana na kulapila,namanya opo fena amundu fumwalongelelanga." ⁷²Igala ngaguajemba likambaliko pafele Apetro ngufakombokela malofe genigala gafakalofolela Ayesu likambaliko papakufe tangu kujemba pafele,mpakungana patatu,"ngangufagwe pai na kuguta.

Chapter 15

¹Kundavi na mapema vakuu va makuani vakakonanga pamo na akanota vaandishi na baraza zima la akanota. Pena vakatava Yesu vakapeleka kwa Pilato. Pilato vakakonya, "Mwenga" ni mfamle wa mayadi?

²Akajangula, "Mwenga mtekulongela enela." ³Wakolongwa va makuani vakakongolela mashitaka gajingi kunani pa Yesu. ⁴Pilato vakakonya kavele, "Ngaimanya choachela? Ngavona jinsi vatendakushitakia mambo gajina?" ⁵Kisha Yesu vangajangula pilato, na jenejo itekwakangacha. ⁶Kwa kawaida pakati pa sikukuu mwajogolele mfungwa jumo, mfungwa vakajopa. ⁷Kukavee vakaharifu gerezani, miongoni mwa kukomanga waliowasi vatendakwatumikia makosa gave. Vakavee mndu jumo vatendakemwa baraba. ⁸Umati gukavee kwa pilato, na kwajopa vatende hoko kunyuma. ⁹Pilato vakajangula na kulovola, "Mtendakupala najogolele mfalme wa mayaudi?" ¹⁰Pakuvee vakaimanya ni kwa ligongo ja bwiu vakolongwa va makuani vakakamula Yesu na kwaleta kwachave. ¹¹Lakini vakolongwa va makuhani va kachochenga umati kugomba nyenye kwamba vajogolele baraba badala jakwe. ¹²Pilato vakajangula kuvele na kulongela. "Vatende niki mfalme wa mayaudi?"

¹³Vakagombonga nyenye kavele, "Msulubisha!" ¹⁴Palato akalovola, "Vatekutenda lijambo gani lyangambone? Lakini ikajimbikanga kugomba myenye zaidi na zaidi, "Msulubisha." ¹⁵Pilato vatendakupala kwaridhishanga umati, akawajogolela Baraba akamenya Yesu mijeledi kisha akavoa ili asurubiwe. ¹⁶Askari vakatandaa hadi Nnkati jaua (gonigola gukavee nkati jalikambi na vakakusanyika pamo kikosi cha askari. ¹⁷Vakamveka Yesu likanzu ya Rangi ya zambatau, navakosokotanga tajila muiba vakaveka. ¹⁸Vakatanduwa kwa dhihaki na kulovola. "Salam, Mfalme Mayaudi!" ¹⁹Vakapota mmutwe na nnai na kwauni mate. Vakapota majungwa mbele jakwe kwa kuheshim. ²⁰Hata vakisha kumzihaki, vakaula lene likanzu la zambarau na kwaveka mavazi gave, na kwavoa panja kujenda kwasulubisha. ²¹Vakalazimisha mpeta ndela kwasaidia, vakavee atendakujingila mjini kuvoka kumgonda. Vatendakemwa Simoni mkirene (Atati vave iskanda na Rufo); Vakaparazimishanga kupapanga msalaba gwa Yesu. ²²Askari vakapeleka Yesu mahali patendakemwa goligotha (Maana ya Tafsiri ejeni, sehem ya lingajwa la mutwe). ²³Vakapee mvinyo ikaanganwa na manemane, laikini vangagwee. ²⁴Vakasulubisha na vakamegana mavazi gave, vakagombanga kura kuamuanga chipande vapakupata kila Askari. ²⁵Japata saa tatu kundai vakasulubisha.

²⁶Vakaveka kunani jakwe ubao gu kajandikwa shitaka, "Mfamle mayaudi."

²⁷Vakasulubisha pamo na majambazi vavele, vamo upande vave va kunnela na gongi kuchinda.

²⁸(Nzingatie: Msatari hogogo, "Na majandiko gakatimia yakalovoleka changave pakati nakala za kale). ²⁹Nao vakavee vakapeta vakatukana, vakipukunyangamutwe yao vatenda kulongela, "Aha! mwenga mpakutema hekalu na kuchengalichova utatu, ³⁰Mpokolane mwavene na mpetule pa kuvoka msalabani." ³¹Kwanamna ela ela vakolongwa va makuhani walimdhihaki vakulongelana, pamo na waandishi na kulovola, "Vakaokoanga vandi, lakini ngamanya kuchiokoa mmene. ³²Kristo mfalme wa israel, Mtuluke pai nangocheni kuvoka msalaba ni, ili tumanye kujivona na kuamini, "Na vena vakasulubiwa pamo naye na walimdhihaki. ³³Ikaika saa sita, luvende likaika kunanija nchi joa saa tisa. ³⁴Pakati gwa saa tisa, Yesu vakagomba nyenye kwalilove likolongwa, eloi eloi, lama sabaktani? Jikava na maana "Mnongo jwangu, Mnongo jwangu kwaniki mtekuneka?" ³⁵Baadhi jao vakajemanga vakajoanga vaka lovolanga, "Mnole, atenda kwa kema Eliya." ³⁶Mundu jomo vakavutuka, vakatwelea siki pakati sponji na kujiveka kunaani ja mkongo gwa mnai, vakapee ili vagwee. Mundu jumo vakalovola, "Nnende tuvone kama Eliya vapakuika kwatulua pa." ³⁷Penipala Yesu vakaguta kwa lilove likolongwa navakawee. Pazia la hekalu likameganika ipande ivele kuvoka kunani mpaka pai. ³⁸Ofisa vamo vakavee vakajema vatenda kunyogelela Yesu, vakavona vatekuwe kwa enela, vakalovola, "Kweli ojo mundu vakiva mwanajwa mnongo?" ³⁹Ofisa vamo vakavee vakajema vatenda kunyongela yesu, vakavona vatekuwe kwa enela, vakalovola, "kweli ojo mundu vakiva mwanajwa mnongo." ⁴⁰Vakivanga pia akaikege vakivanga vate kulolanga kwa kutalika. Miongoni mwao akiva mariam magdalena, mariam (canyongo vave Yakobo Anunguna va ya kobo Anunguna va Yose), na salome. ⁴¹Pakati pakavee galilaya vakakagula kwa tumikia. Na vakaikege vangiji vajingi pia vakaambatananga navo ndi Yerusalemu. ⁴²Papakuvee kimuo, na kwakuvee lichova ja maandamano, lichova kabla ja sabato, ⁴³Yusufu wa arimadhaya vakaika penipala. vakavee ni mjumbe wa baraza vakaheshimiwa mundu vakarongolela ufalme gwa mnongo. Ni ujasiri vakajenda kwa pilato, na kujopa mtima gwa Yesu. ⁴⁴Pilato vakakangachwa Yesu Tayari vatekuwee: Vakakema vena Afisa va kakonya pena yesu vatekuwee. ⁴⁵Vakapegwa uhakika kwa afisa kita vatekuwee, vatekuwee, vakaruhusu yusufu kupetel mmele.

⁴⁶Yusufu vakavee kuemela sanda. Vakaturua kuvoka msalabani, vakatava kwa sanda, na kwaveka nkati mwa

kaburi likaembwa pakati mwamba.Pena vakatindia liganga pamnyango gwa kaburi. ⁴⁷Mariam magdalena na mariam anyongovave yose vakavona sehemu pakaembwa Yesu.

Chapter 16

¹Pakati sabato paikajomoka,Mariamumu Magdalena na Annongo vave na Yakobo,na Salome,Vakaemelanga manukato ga kualala,ili vakombolange kuika na kupakaa mauta yega gwa Yesu kwa ajiili ja kuchika. ²Kundavi namapema lichova lya kwanza lya Juma vakajaulanga kulikabuli pakati liova livikupita. ³Kulongolana venavo kwa venavo,gani apakuvilingisha liganga kwa ajili jitu ili tujingile mulikabuli?" ⁴Pakati guvalolaga,vakaalola mudu vajomwike kuviningisha liganga lyakiva likolongwa sana. ⁵Vakajingila kulikabuli na vakaavona kijana awalite lijoho liuhulu vatamite upande gwa kunero na kuakangacha. ⁶Akaalovolela,"Nkotojogopanga.Kama intendakumlolenga Yesu,Wa nazareti,jwakasulubiwa atekuyoka jwaka pambani.Nnole mahali penipala pavakivanga vammetinge. ⁷Nnyaulangaje,nkaalovole vanafunzi vake na petro ja kuve atekualongolela kujaula galilaya konokwe mpa kumwona,kama chavile akongolile. ⁸Vakajenda na kuvutuka kulikaburi,vakatetemela na kukangacha.Vangalongelanga chaachola kwa amundu jwajola kwa ligongo lya kujogopa sana. ⁹(Nzigatie:Nakala za lolo hazina marko 16:9-20) Chidema pakati lichova lya kwanza lya juma,Baada jakuvoka,akaavokela kwanza mariamumu magdalena,ambaye kuvoka kwave vakaavoa mapepe saba. ¹⁰Bakavoa na kualovolela venivala ambao chivakave pamo,pakati chivakave vatumbilinge na kuvua maoui. ¹¹Vakajoanga kwamba ni akoto na atekuvonekana navo,lakini vangahamini. ¹²(Nzigatie:Nakala za lolo hazina marko 16:9-20) Baada ja genago,akapitila pakati namna tofauti kwa vandu vanginji vavele,nakati pavakivanga vavikujendnga kuvoka pakati nchi. ¹³Vakajaulanga na kualovolela wanafunzi vang vakaigala,lakini vangahamini. ¹⁴(Nzigatie:Nakala za lolo hazina marko 16:9-20) Yesu baadaye akavokela kwa venavo kumi na jumo jwa kavee vachikamulile pakati meza na akaakalipila kwa kutokuamini kwave kwa kulimba kwa ntima. ¹⁵Kwa ligongo vangahamini vavala vakaavona baaada ja kuvoka kwa wafu. ¹⁶Akaalovolela,"Nnyaulangaje chilambo choa na kuhubili injili kwa iyumbe yoa. Jwajola jwaaminia na kubatizwa apakuoka,na jonijola jwangakuamini apakuhukumiwa. ¹⁷(Nzigatie:Nakala za lolo hazina marko 16:9-20) Eje ishara eje jipakuambatana na voa vavaamini.Kwa lina lyangu vapakuvoa pepo vapakulongela kwa lugha ja mpya. ¹⁸Vapakamulanga lijoka kwaa mavoko gave,na hata kungwe chileve choochela cha kufisha chichimengange opo.Vapakuveka mavoko kwa atamuua,na venavo vapakuve akoto. ¹⁹Baada ja Abwana kulongela navo,akapetula panani mbinguni na atamite luvoko lwa kuchinda lwa Annongo. ²⁰Wanafunzi vakavokanga na kuubili kila maali pakati abwana avikutenda liengo lyakwe na kuthibitisha lilove kwa miujiza na ishara jivi kulongana najo.